

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบตาราง และแผนภูมิประกอบคำบรรยายตามลำดับดังนี้

- ตอนที่ 1 ข้อมูลลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เสนอเป็นจำนวนและร้อยละ
- ตอนที่ 2 ลักษณะแหล่งข้อมูลยาและการใช้ข้อมูลยาของบุคลากรทางการแพทย์และ เภสัชกร เสนอโดยแจกแจงความถี่ ร้อยละ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและ ใช้สถิติทดสอบที (t-test) และทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าความแปรปรวน โดยเปรียบเทียบรายคู่ ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe')
- ตอนที่ 3 ความต้องการบริการเภสัชสนเทศ เสนอโดยแจกแจงความถี่ เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้สถิติทดสอบที (t-test)
- ตอนที่ 4 ความพร้อมในการให้บริการเภสัชสนเทศ เสนอโดยแจกแจงความถี่ เปรียบเทียบ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้สถิติทดสอบที (t-test)
- ตอนที่ 5 อุปสรรคในการให้บริการเภสัชสนเทศ โดยแจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน
- ตอนที่ 6 ลักษณะบริการเภสัชสนเทศที่ต้องการโดยเสนอเป็นร้อยละ และใช้สถิติทดสอบความ สัมพันธ์ไคสแควร์ (χ^2 -test)

การวิเคราะห์ข้อมูล การแปลผลโดยใช้เกณฑ์ของค่าเฉลี่ยรวมดังนี้

- 1.00-1.49 น้อยมาก/น้อยที่สุด
- 1.50-2.49 น้อย
- 2.50-3.49 ปานกลาง
- 3.50-4.49 มาก
- 4.50-5.00 มากที่สุด

ตอนที่ 1 ข้อมูลลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเสนอเป็นร้อยละดังนี้

จากแบบสอบถามที่ส่งออกไปยังตัวอย่าง 3 กลุ่มทั้งโรงพยาบาลศูนย์และโรงพยาบาลทั่วไปรวม 2,032 ราย คำตอบที่กลับคืนมาภายในช่วงระยะเวลาที่กำหนดไว้ 3 เดือน โดยมีการติดตามทาง 1 ครั้ง ได้รับเป็นจำนวนทั้งหมด 782 ราย คิดเป็นร้อยละ 38.5 ซึ่งจะนำแบบสอบถามทั้ง 782 ชุดนี้มาวิเคราะห์ต่อไปในการนำเสนอข้อมูลของการวิจัยครั้งนี้ ทั้งนี้มีได้นำแบบสอบถามที่ได้รับอีกภายหลังจากนี้มาวิเคราะห์แต่อย่างใด

ผู้ตอบแบบสอบถามครั้งนี้มีการกระจายลักษณะใกล้เคียงกับประชากรมาก กล่าวคือมีตัวอย่างกลุ่มพยาบาลเป็นจำนวนมากที่สุด รองลงมาคือแพทย์ และทันตแพทย์ ซึ่งคล้ายคลึงกับการกระจายประชากรของกลุ่มบุคลากรทางการแพทย์ในโรงพยาบาลต่างๆ (แผนภูมิที่ 4) ส่วนกลุ่มเภสัชกรก็มีคำตอบกลับมาจากทุกระดับคือทั้งหัวหน้ากลุ่ม หัวหน้างาน และทีมงาน (แผนภูมิที่ 2) สำหรับกลุ่มผู้อำนวยการโรงพยาบาลก็ได้รับคำตอบกลับมาจากทั้งโรงพยาบาลศูนย์ และโรงพยาบาลทั่วไป โดยหากเปรียบเทียบอัตราการตอบแบบสอบถามแล้วจะพบว่า คำตอบมาจากกลุ่มโรงพยาบาลทั่วไปมากกว่ากลุ่มโรงพยาบาลศูนย์ในทั้ง 3 ตัวอย่าง (แผนภูมิที่ 1) สำหรับรายละเอียดของข้อมูลทั่วไปอื่นๆ ได้นำมาเสนอในตารางที่ 1-3 และแผนภูมิที่ 1-4 ต่อไปนี้

ศูนย์วิทยพัชยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1 แจกแจงผู้ตอบแบบสอบถามกลับคืนมาตามกลุ่มตัวอย่างและประเภทโรงพยาบาล

ประเภทโรงพยาบาล		กลุ่มตัวอย่าง			รวม
		ผู้อำนวยการฯ	บุคลากรฯ	เภสัชกร	
โรงพยาบาลศูนย์	ก.	8	83	96	187
	ข.	16	240	211	467
	ค.	50.0	30.4	45.5	40.0
โรงพยาบาลทั่วไป	ก.	47	343	205	595
	ข.	70	1,050	445	1,565
	ค.	67.1	33.6	46.1	38.0
รวม	ก.	55	426	301	782
	ข.	86	1,290	656	2,032
	ค.	64.0	33.0	45.9	38.5

ก. = จำนวนคำตอบที่ได้รับคืน

ข. = จำนวนแบบสอบถามที่ส่งออกไป

ค. = ค่าตอบคิดเป็นร้อยละ

จากตารางที่ 1 แสดงจำนวนของผู้ตอบแบบสอบถามกลับคืนมาแยกตามกลุ่มตัวอย่างและประเภทของโรงพยาบาล และเปรียบเทียบเป็นร้อยละของคำตอบที่ได้รับกลับคืนเทียบกับจำนวนรวมของกลุ่มตัวอย่างที่ส่งแบบสอบถามออกไปทั้งหมดในแต่ละประเภท พบว่าคำตอบที่ได้รับของกลุ่มตัวอย่างผู้อำนวยการโรงพยาบาลกลับคืนมาเป็นจำนวน 55 ราย คิดเป็นร้อยละ 64.0 จากจำนวนทั้งหมด 86 ราย โดยมาจากโรงพยาบาลศูนย์ 8 ราย คิดเป็นร้อยละ 50.0 จากจำนวนผู้อำนวยการโรงพยาบาลศูนย์ทั้งหมด 16 รายและโรงพยาบาลทั่วไป 47 รายคิดเป็นร้อยละ

I 15231744

67.1 ของผู้อำนวยการโรงพยาบาลทั่วไปทั้งหมด 70 ราย

กลุ่มตัวอย่างบุคลากรทางการแพทย์ ได้รับคำตอบกลับคืนจากโรงพยาบาลศูนย์ 83 ราย จากจำนวนบุคลากรทางการแพทย์โรงพยาบาลศูนย์ ที่ส่งแบบสอบถามออกไปทั้งหมด 240 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 30.4 และได้รับคำตอบจากโรงพยาบาลทั่วไป 343 ราย จากจำนวนตัวอย่างทั้งหมด ของกลุ่มนี้ในโรงพยาบาลทั่วไป 1,050 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 33.6 รวมคำตอบของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 426 ราย จากจำนวนแบบสอบถามที่ส่งออกไปทั้งหมด 1,290 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 33.0

กลุ่มเภสัชกรโรงพยาบาล ได้รับคำตอบกลับคืน 301 ราย จากจำนวนแบบสอบถามที่ส่งทั้งหมด 656 รายหรือคิดเป็นร้อยละ 45.9 เป็นคำตอบที่มาจากโรงพยาบาลศูนย์ 96 ราย คิดเป็นร้อยละ 45.5 จากจำนวนทั้งหมด 211 ราย และมาจากโรงพยาบาลทั่วไป 205 ราย จากจำนวนทั้งหมด 445 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 46.1

รวมคำตอบที่ได้รับกลับคืนมาทั้งหมดหลังจากการติดตามทวงแบบสอบถามแล้วภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้สำหรับการเก็บข้อมูลครั้งนี้ ของทั้ง 3 กลุ่มตัวอย่าง เป็นจำนวนทั้งหมด 782 ราย คิดเป็นร้อยละ 38.5 ของจำนวนแบบสอบถามที่ส่งออกไปทั้งหมด 2,032 ราย

เมื่อเปรียบเทียบร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามแยกตามกลุ่มตัวอย่าง พบว่ากลุ่มผู้อำนวยการโรงพยาบาลตอบกลับมากคิดเป็นร้อยละมากกว่ากลุ่มเภสัชกร และมากกว่าบุคลากรทางการแพทย์ คือร้อยละ 64.0, 45.9 และ 33.0 ตามลำดับ แต่หากเปรียบเทียบคำตอบรวมทั้งหมดคิดเป็นร้อยละแยกตามประเภทของโรงพยาบาล พบว่ามาจากโรงพยาบาลศูนย์ใกล้เคียงกับโรงพยาบาลทั่วไป คือร้อยละ 40.0 และ 38.0 ตามลำดับ

ตารางที่ 2 แสดงข้อมูลทั่วไปของกลุ่มผู้อำนวยการโรงพยาบาล

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (N=55)	ร้อยละ
<u>อายุราชการ (ปี)</u>		
1-10	5	9.1
11-20	17	30.9
21-30	26	47.3
มากกว่า 30	7	12.7
<u>ระยะเวลาในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงพยาบาล</u>		
1-5	37	67.3
6-10	10	18.2
11-15	3	5.4
มากกว่า 15	5	9.1
	$\bar{x}$	S.D.
อายุราชการ	22.68	7.75
ระยะเวลาในตำแหน่งผู้อำนวยการ	5.12	5.67

จากตารางที่ 2 ผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่วนใหญ่มีอายุราชการอยู่ในช่วง 21-30 ปี คือมีจำนวน 26 ราย คิดเป็นร้อยละ 47.3 จากจำนวนทั้งหมด 55 ราย และมีค่าเฉลี่ยอายุราชการ 22.68 ปี สำหรับระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่วนใหญ่คือจำนวน 37 ราย หรือร้อยละ 67.3 อยู่ในช่วงเวลา 1-5 ปี และมีค่าเฉลี่ยของระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงพยาบาล 5.12 ปี

ตารางที่ 3 แสดงข้อมูลทั่วไปของกลุ่มบุคลากรทางการแพทย์และกลุ่มเภสัชกร

ข้อมูลทั่วไป	บุคลากรทางการแพทย์ (N = 426)		เภสัชกร (N=301)		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ						
ชาย	135	31.7	100	33.2	235	32.3
หญิง	291	68.3	201	66.8	492	67.7
อายุ (ปี)						
20-30	124	29.1	187	62.1	311	42.8
31-40	202	47.4	79	26.3	281	38.6
41-50	62	14.6	23	7.6	85	11.7
มากกว่า 51	38	8.9	12	4.0	50	6.9
อายุราชการ (ปี)						
1-10	221	51.9	226	75.1	447	61.5
11-20	142	33.3	57	18.9	199	27.4
21-30	49	11.5	14	4.7	63	8.6
มากกว่า 31	14	3.3	4	1.3	18	2.5
ค่าเฉลี่ยอายุ ($\pm$ SD)	35.70 ($\pm$ 8.45)		31.33($\pm$ 7.69)		t = 7.13*	
ค่าเฉลี่ยอายุราชการ($\pm$ SD)	12.10 ($\pm$ 8.12)		7.42($\pm$ 6.80)		t = 7.63*	

*p<0.05

จากตารางที่ 3 แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มบุคลากรทางการแพทย์และกลุ่ม
เภสัชกรมีการกระจายอัตราส่วน เพศชายต่อเพศหญิงใกล้เคียงกันคือเพศชายร้อยละ 31.7
ต่อเพศหญิงร้อยละ 68.3 ในกลุ่มบุคลากรทางการแพทย์ และร้อยละ 32.2 ต่อ 66.8 ในกลุ่ม
เภสัชกร พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มบุคลากรทางการแพทย์ส่วนใหญ่อายุอยู่ในช่วง 31-40 ปี
คิดเป็นร้อยละ 47.4 รองลงมาคือกลุ่มที่มีอายุในช่วง 20-30 ปี, 41-50 ปี และมากกว่า
51 ปี คิดเป็นร้อยละ 29.1, 14.6 และ 8.9 ตามลำดับ โดยมีอายุเฉลี่ย 35.7 และค่า
เบี่ยงเบนมาตรฐาน 8.45

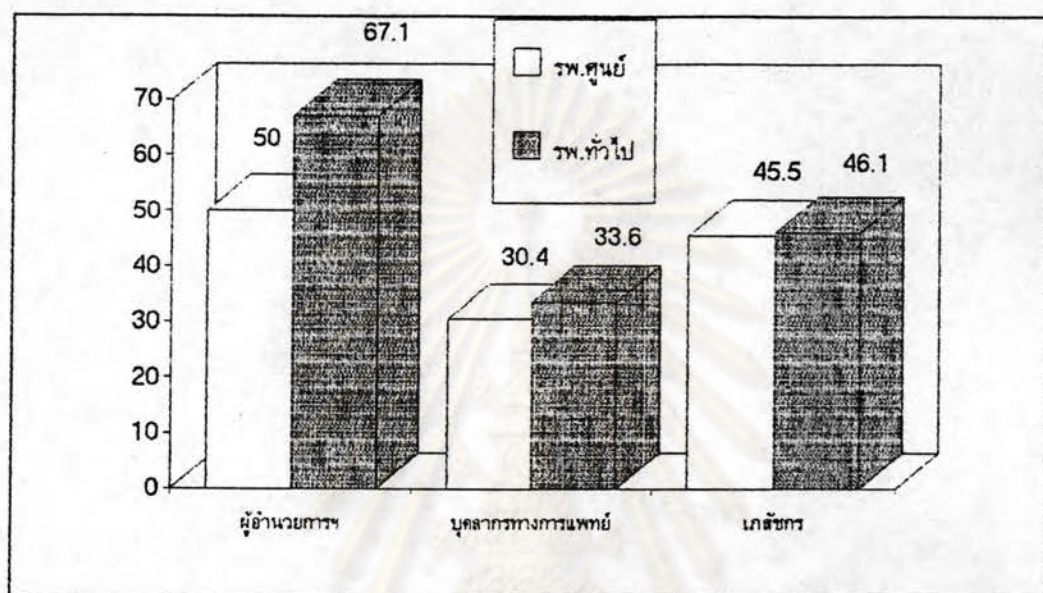
กลุ่มเภสัชกรส่วนใหญ่อายุอยู่ในช่วง 20-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 62.1 รองลงมาคือ
กลุ่มอายุ 31-40 ปี, 41-50 ปี และมากกว่า 51 คิดเป็นร้อยละ 26.3, 7.6 และ 4.0
ตามลำดับ โดยมีอายุเฉลี่ย 31.33 ปี และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 7.69

อายุราชการของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อายุอยู่ในช่วง 1-10 ปี ทั้งกลุ่มบุคลากร
ทางการแพทย์และ เภสัชกรโรงพยาบาล คือคิดเป็นร้อยละ 51.9 และ 75.1 ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มนี้มีค่าเฉลี่ยอายุ และค่าเฉลี่ยอายุราชการแตกต่างกันอย่าง
มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

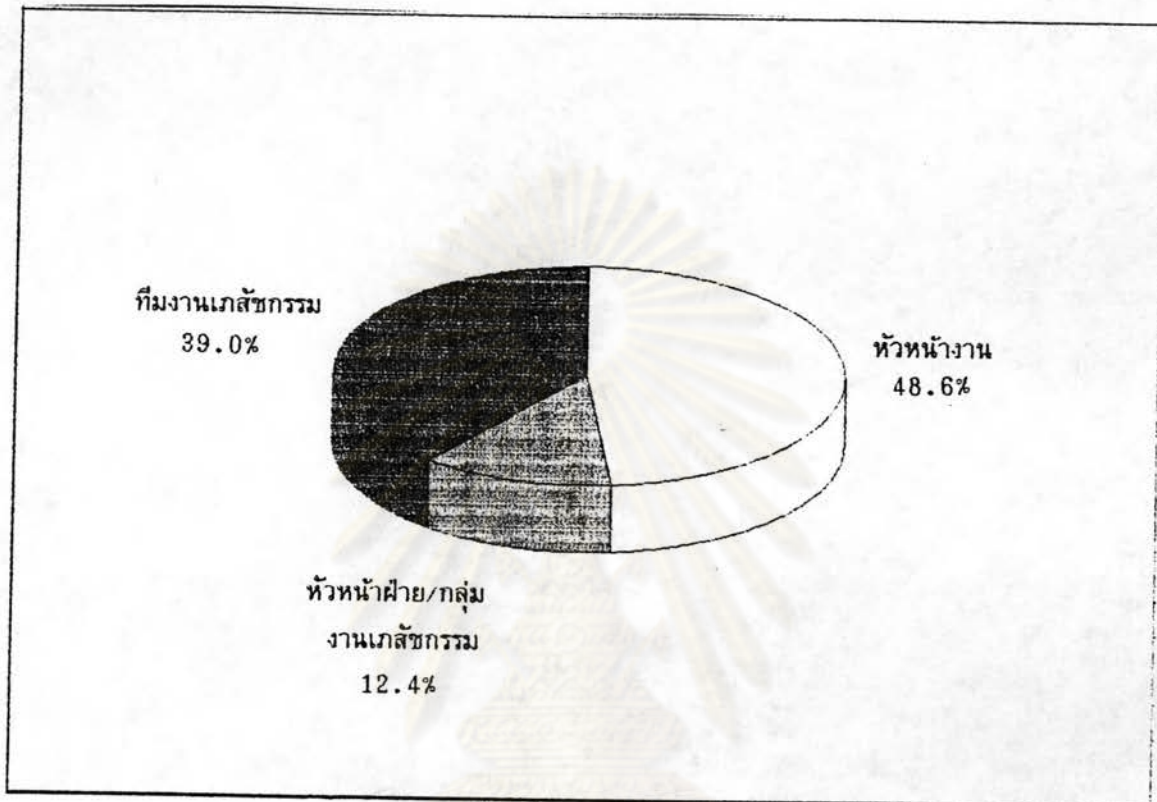
แผนภูมิที่ 1 เปรียบเทียบร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามตามประเภทของกลุ่มตัวอย่าง

จากแผนภูมิที่ 1 เป็นการนำข้อมูลจากตารางที่ 1 มาแสดงเพื่อเปรียบเทียบร้อยละผู้ตอบแบบสอบถามจากโรงพยาบาลทั่วไปและโรงพยาบาลศูนย์ พบว่าคำตอบมาจากโรงพยาบาลทั่วไปมากกว่าโรงพยาบาลศูนย์ทั้ง 3 ตัวอย่าง กล่าวคือกลุ่มผู้อำนวยการโรงพยาบาลทั่วไปมีร้อยละ 67.1 มากกว่าโรงพยาบาลศูนย์ 50.0 กลุ่มบุคลากรทางการแพทย์โรงพยาบาลทั่วไปมีร้อยละ 33.6 มากกว่าโรงพยาบาลศูนย์ 30.4 และกลุ่มเภสัชกรโรงพยาบาลทั่วไปร้อยละ 46.1 มากกว่าโรงพยาบาลศูนย์ 45.5

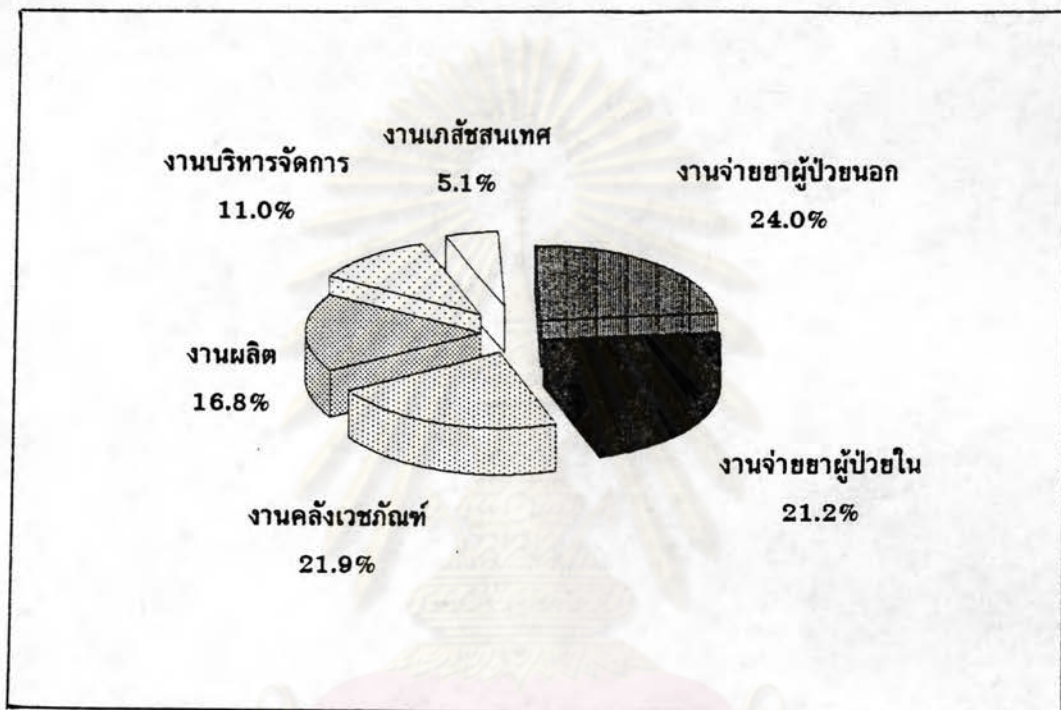

แผนภูมิที่ 2 ตำแหน่งของเภสัชกรโรงพยาบาล

จากแผนภูมิที่ 2 แสดงว่าเภสัชกรโรงพยาบาลผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีตำแหน่งหน้าที่ระดับหัวหน้างาน ในกลุ่มงานเภสัชกรรมเป็นร้อยละ 48.6 (141 คน) รองลงมาจะเป็นระดับทีมงานคือ ร้อยละ 39.0 (113 คน) และระดับหัวหน้า/ฝ่ายเภสัชกรรม ร้อยละ 12.4 (36 คน)

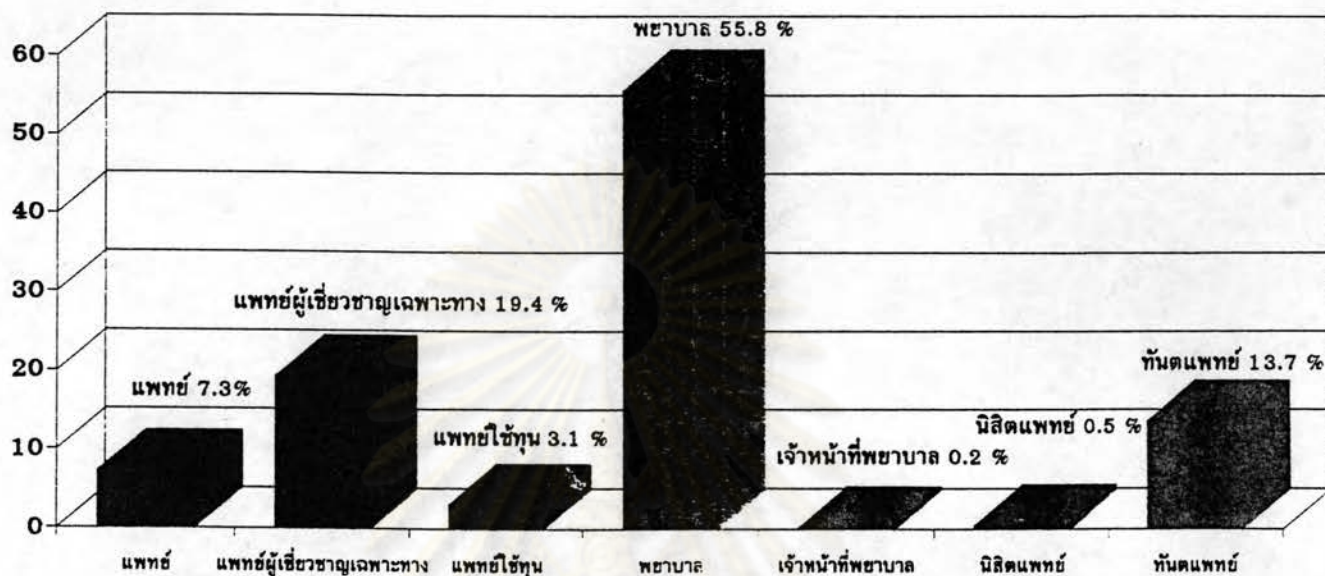
แผนภูมิที่ 3 หน้าที่หลักในงานของ เภสัชกรโรงพยาบาล

จากแผนภูมิที่ 3 หน้าที่หลักของ เภสัชกรโรงพยาบาลที่ตอบแบบสอบถาม แสดงส่วน
 ใหญ่ที่มีหน้าที่หลักในงานบริการจ่ายยาผู้ป่วยนอก คือร้อยละ 24.0 (70 คน) รองลงมาคืองาน
 คลังเวชภัณฑ์ ร้อยละ 21.9 (64 คน) ซึ่งใกล้เคียงกับงานจ่ายยาของผู้ป่วยใน คือร้อยละ
 21.2 (62 คน)

หน้าที่หลักในงานผลิตคือร้อยละ 16.8 (49 คน) ส่วนงานบริหารจัดการ ซึ่งเป็น
 ความรับผิดชอบของหัวหน้างานเภสัชกรรมมีร้อยละ 11.0 (32 คน) และมีผู้ตอบว่ามีหน้าที่หลัก
 ในการให้บริการด้านเภสัชสนเทศเป็นร้อยละ 5.1 (15 คน)

แผนภูมิที่ 4 ตำแหน่งหน้าที่ของบุคลากรทางการแพทย์

จากแผนภูมิที่ 4 แยกบุคลากรทางการแพทย์ตามตำแหน่งหน้าที่พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นพยาบาลร้อยละ 55.8 (236 คน) รองลงมาคือกลุ่มแพทย์ร้อยละ 30.3 (128 คน) แยกเป็นแพทย์ทั่วไปร้อยละ 7.3 (31 คน) แพทย์ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางร้อยละ 19.4 (82 คน) แพทย์ใช้ทุนร้อยละ 3.1 (13 คน) และนิสิตแพทย์ ร้อยละ 0.5 (2 คน) นอกจากนี้มีทันตแพทย์ ร้อยละ 13.7 (58 คน) และเจ้าหน้าที่พยาบาลร้อยละ 0.2 (1 คน)

รวมบุคลากรทางการแพทย์ทางการแพทย์ทั้งหมด 423 คน โดยมี 3 คนที่ไม่ได้ระบุ ตำแหน่งหน้าที่มาจนคำตอบจึงมิได้นำมารวม ณ ที่นี้

ตอนที่ 2 ลักษณะแหล่งข้อมูลยาและการใช้ข้อมูลยาของบุคลากรทางการแพทย์และ เภสัชกร

เมื่อศึกษาถึงลักษณะการใช้ข้อมูลยาของบุคลากรทางการแพทย์และ เภสัชกร ได้นำมาแสดง เปรียบเทียบในด้านบุคคลที่เป็นสาเหตุของความต้องการใช้ข้อมูลยา วิธีการเลือกแก้ปัญหา เมื่อมีความต้องการใช้ข้อมูลยาและความต้องการใช้ข้อมูลยาไปใช้ประโยชน์ ซึ่งพบว่ามี ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ดังแสดงในตารางที่ 4-6

และพบว่าเมื่อศึกษาจะ เกี่ยวถึงความเชื่อถือต่อแหล่งข้อมูลยาที่มีอยู่ พบว่าเภสัชกรได้ รับคะแนนเฉลี่ยความเชื่อถือมากที่สุดในด้านแหล่งข้อมูลยาประเภทบุคคล (ตารางที่ 7) ส่วน แหล่งข้อมูลพวกหนังสืออ้างอิงทั้งบุคลากรทางการแพทย์และ เภสัชกรต่างใช้หนังสือ TIMS และ ให้ความสำคัญอยู่ในระดับมาก แตกต่างจากหนังสืออ้างอิงอื่นๆ ที่มีคะแนนส่วนใหญ่ของความ สำคัญการใช้งานในระดับที่น้อยหรือใช้บางครั้ง (ตารางที่ 8)

ศูนย์วิทยพัชยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนน บุคคลที่เป็นสาเหตุของการใช้ข้อมูลยาของบุคลากรทางการแพทย์ และ เภสัชกร

บุคคลซึ่งเป็นสาเหตุของความต้อการ ใช้ข้อมูลยา	บุคลากรทางการแพทย์ (N=426)		เภสัชกร (N=301)		t-Value
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	
ผู้ป่วย	4.5296	0.828	3.6438	0.972	13.09*
แพทย์	3.0827	1.000	3.4628	0.994	-4.97*
พยาบาล	2.8157	0.962	3.8508	0.860	-14.63*
บุคลากรทางการแพทย์อื่นๆ	2.3520	0.872	2.8374	0.861	-7.22*
ตัวผู้ตอบแบบสอบถามเอง	3.8512	0.912	3.9866	0.820	-2.03*
Total	3.3260	0.579	3.5649	0.489	-5.63*

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 4 เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนบุคคลที่เป็นสาเหตุของการใช้ข้อมูลยาระหว่างบุคลากรทางการแพทย์กับเภสัชกร พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p < 0.05$) ในบุคคลแต่ละประเภท

ค่าเฉลี่ยของคะแนนบุคคลที่เป็นสาเหตุของความต้อการใช้ข้อมูลยาในกลุ่มบุคลากรทางการแพทย์ส่วนใหญ่มาจากผู้ป่วยมากที่สุด โดยบุคลากรทางการแพทย์มีความต้อการใช้ข้อมูลยา เนื่องจากผู้ป่วย ($\bar{x}=4.5296$) มากกว่าเภสัชกร ($\bar{x}=3.6438$) รองลงมาคือจากตัวผู้ตอบแบบสอบถามในระดับมาก ($\bar{x}=3.8512$) จากแพทย์ ($\bar{x}=3.0827$) และพยาบาล ($\bar{x}=2.8157$) ในระดับปานกลาง ส่วนสาเหตุจากบุคลากรทางการแพทย์อื่นๆ ($\bar{x}=2.3520$) อยู่ในระดับน้อย

ในกลุ่มเภสัชกร สาเหตุของความต้องการใช้ข้อมูลยา ส่วนใหญ่มาจากตัวผู้ตอบแบบสอบถามเอง ($\bar{x}=3.9866$) พยาบาล ($\bar{x}=3.8508$) และผู้ป่วย ($\bar{x}=3.6438$) ซึ่งทั้งหมดนี้อยู่ในระดับมาก ส่วนสาเหตุจากแพทย์ ($\bar{x}=3.4628$)และบุคลากรทางการแพทย์อื่นๆ ($\bar{x}=2.8374$) อยู่ในระดับน้อย

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนการเลือกวิธีการแก้ปัญหาเรื่องข้อมูลยาของบุคลากรทางการแพทย์ เภสัชกร และผู้อำนวยการโรงพยาบาล

วิธีการแก้ปัญหา	1 บุคลากรทางการแพทย์ (N=426)		2 เภสัชกร (N=301)		3 ผู้อำนวยการ (N=55)		F-Value	คู่ที่แตกต่าง
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
ถามแพทย์	3.4229	1.0479	2.3103	0.9154	3.5849	0.8865	107.2580*	(คู่1,2) (คู่2,3)
ถามเภสัชกร	3.6163	1.1930	3.8061	0.9310	3.6111	0.9984	2.7621	-
ถามผู้แทนบริษัทยา	1.7507	0.8457	2.8955	0.9477	2.7200	0.9900	136.4090*	(คู่1,3) (คู่1,2)
ค้นคว้าหาคำตอบเอง	3.7660	1.0241	4.2230	0.8582	3.6415	1.1451	21.5490*	(คู่2,3) (คู่1,2)

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 5 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการเลือก วิธีแก้ปัญหาเรื่องข้อมูลยาของ กลุ่มตัวอย่าง ทั้ง 3 กลุ่ม พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p < 0.05$) โดยเมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มเป็นรายคู่ พบว่า

- การแก้ปัญหาโดยการถามแพทย์ มีความแตกต่างกันในกลุ่มตัวอย่างระหว่างบุคลากรทางการแพทย์กับเภสัชกร และระหว่าง เภสัชกรกับผู้อำนวยการโรงพยาบาล

- การแก้ปัญหาโดยการถามผู้แทนบริษัทฯ มีความแตกต่างกันในกลุ่มตัวอย่างระหว่างบุคลากรทางการแพทย์ กับเภสัชกร และระหว่างบุคลากรทางการแพทย์กับผู้อำนวยการโรงพยาบาล

- การแก้ปัญหาโดยการค้นหาคำตอบเอง มีความแตกต่างกันในกลุ่มตัวอย่างระหว่างบุคลากรทางการแพทย์กับเภสัชกร และระหว่าง เภสัชกรกับผู้อำนวยการโรงพยาบาล

ส่วนการแก้ปัญหาโดยการถามเภสัชกรไม่มีความแตกต่างกันในกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม โดยที่ค่าเฉลี่ยของทั้ง 3 กลุ่ม คือบุคลากรทางการแพทย์ ($\bar{x}=3.6163$) เภสัชกร ($\bar{x}=3.8061$) และผู้อำนวยการโรงพยาบาล ($\bar{x}=3.6111$) อยู่ในเกณฑ์มาก

เปรียบเทียบคะแนนแต่ละกลุ่ม พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ 1 และ 3 มีคะแนนเฉลี่ยในการค้นคว้าคำตอบเองมากที่สุด รองลงมาคือสอบถามเภสัชกร ถามแพทย์และถามผู้แทนบริษัทฯ ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ 2 คือเภสัชกร จะแตกต่างจากอีก 2 กลุ่มคือมีคะแนนเฉลี่ยในการค้นคว้าคำตอบมากที่สุด รองลงมาคือสอบถามเภสัชกร ถามผู้แทนบริษัทฯ และจะถามแพทย์เป็นลำดับหลัง

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนความต้องการใช้ข้อมูลยาไปใช้ประโยชน์ของบุคลากรทางการแพทย์ เภสัชกร และผู้อำนวยการโรงพยาบาล

ความต้องการข้อมูลยาไปใช้ประโยชน์	1. บุคลากรทางการแพทย์ (N=426)		2. เภสัชกร (N=301)		3. ผู้อำนวยการ (N=55)		F-Value	คู่ที่แตกต่าง
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. ใช้เสริมความรู้ในรายละเอียดเพิ่มขึ้น	3.9568	0.7292	3.8973	0.8015	3.6604	0.7581	3.6872*	(1,3)
2. ใช้ควบคุมการใช้ยาอย่างถูกต้องของบุคลากรทางการแพทย์ในโรงพยาบาล	3.3888	1.1538	3.5529	1.0177	3.8000	0.9108	4.4842*	(1,3)
3. ใช้ในงานสอนค้นคว้าวิจัยหรือเขียนบทความวิชาการ	2.7287	1.0287	3.4555	1.0591	2.9231	0.9256	41.4135*	(1,2) (2,3)
4. ใช้ตรวจสอบข้อมูลที่ได้ทราบมาก่อนแล้ว	3.2173	0.9399	3.3004	0.9254	3.0943	0.8149	1.3785	-

*P<0.05

จากตารางที่ 6 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความต้องการใช้ข้อมูลจาแนกตามการนำไปใช้ประโยชน์ของ บุคลากรทางการแพทย์ เภสัชกร และผู้อำนวยการโรงพยาบาล พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p < 0.05$) ในเรื่องของ

- การใช้เสริมความรู้ในรายละเอียดเพิ่มขึ้น โดยมีความแตกต่างกันในกลุ่มตัวอย่างระหว่างบุคลากรทางการแพทย์ กับผู้อำนวยการโรงพยาบาลและคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก
- การใช้ควบคุมการใช้อย่างถูกต้อง ของบุคลากรทางการแพทย์ในโรงพยาบาล โดยมีความแตกต่างกันระหว่าง บุคลากรทางการแพทย์กับผู้อำนวยการโรงพยาบาล
- การใช้ในงานสอน ค้นคว้าวิจัย เขียนบทความวิชาการ มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางทั้ง 3 กลุ่ม โดยมีความแตกต่างกัน ระหว่างบุคลากรทางการแพทย์กับเภสัชกร และ ระหว่าง เภสัชกรกับผู้อำนวยการโรงพยาบาล

ส่วนในเรื่อง การใช้ข้อมูลเพื่อตรวจสอบข้อมูลที่ได้ทราบมาก่อนแล้วนั้นมีคะแนนเฉลี่ยทั้ง 3 กลุ่มอยู่ในระดับปานกลางและพบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 7 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนความเชื่อถือต่อแหล่งข้อมูลยาของบุคลากรทางการแพทย์และ เภสัชกร

ประเภทของแหล่งข้อมูลยา	บุคลากรทางการแพทย์ (N=426)		เภสัชกร (N=301)		t-Value
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	
แหล่งข้อมูลประเภทบุคคล					
แพทย์	4.0191	0.484	3.5729	0.549	11.39*
เภสัชกร	4.1071	0.570	3.8519	0.498	6.22*
ผู้แทนบริษัทยา (ดีเทลเลอร์)	3.2482	0.653	3.1145	0.576	2.83*
แหล่งข้อมูลประเภทสิ่งพิมพ์					
หนังสือตำราภาษาไทย	4.0048	0.452	4.0169	0.448	-0.36
หนังสือตำราภาษาต่างประเทศ	4.1480	0.572	4.4310	0.535	-6.70*
รายงานการวิจัย	4.0764	0.606	3.7099	0.603	7.95*
วารสารทางการแพทย์ภาษาไทย	4.0071	0.455	3.9899	0.407	0.52
วารสารทางการแพทย์ต่างประเทศ	4.0120	0.548	4.1554	0.462	-3.67*
เอกสารยาจากบริษัทยา	3.6366	0.682	3.3603	0.605	5.60*
Total	3.9194	0.303	3.8002	0.271	5.31*

*p<0.05

จากตารางที่ 7 แสดงค่าเฉลี่ยรวมของคะแนนความเชื่อถือต่อแหล่งข้อมูลยาทั้งประเภทบุคคลและสิ่งพิมพ์ระหว่างบุคลากรทางการแพทย์ ($\bar{x}=3.9194$) กับเภสัชกร ($\bar{x}=3.8002$) มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p<0.05$)

พบว่าบุคลากรทางการแพทย์มีค่าเฉลี่ยคะแนนความเชื่อถือต่อแหล่งข้อมูลประเภทบุคคล คือ แพทย์ ($\bar{x}=4.0191$) เภสัชกร ($\bar{x}=4.1071$) และผู้แทนบริษัทฯ ($\bar{x}=3.2482$) มากกว่าที่ กลุ่มเภสัชกรมีต่อแพทย์ ($\bar{x}=3.5729$) เภสัชกร ($\bar{x}=3.8519$) และผู้แทนบริษัทฯ ($\bar{x}=3.1145$) แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

เมื่อพิจารณาเฉพาะกลุ่มบุคลากรทางการแพทย์ พบว่าให้ความเชื่อถือต่อผู้แทนบริษัทฯ (ดีเทลเลอร์) อยู่ในระดับปานกลาง แต่จะให้ความเชื่อถือต่อแหล่งข้อมูลอื่นๆ ได้แก่ แพทย์ เภสัชกร และข้อมูลประเภทสิ่งพิมพ์ในระดับมาก ซึ่งแตกต่างจากกลุ่มเภสัชกรที่ให้ความเชื่อถือต่อเอกสารจากบริษัทฯ ($\bar{x}=3.3603$) อยู่ในระดับปานกลาง เช่นเดียวกับที่ให้ความเชื่อถือต่อผู้แทนบริษัทฯ ($\bar{x}=3.1145$) ส่วนแหล่งข้อมูลอื่นๆ อยู่ในระดับมาก

ต่อความเชื่อถือในแหล่งข้อมูลประเภทสิ่งพิมพ์พบว่าบุคลากรทางการแพทย์ให้ความเชื่อถือต่อรายงานการวิจัย และเอกสารจากบริษัทฯ มากกว่าเภสัชกรอย่างมีนัยสำคัญ แต่ความเชื่อถือในหนังสือตำราภาษาต่างประเทศ และวารสารทางการแพทย์ต่างประเทศ เภสัชกรจะมีคะแนนเฉลี่ยมากกว่าบุคลากรทางการแพทย์อย่างมีนัยสำคัญ สำหรับหนังสือตำราภาษาไทยและวารสารทางการแพทย์ภาษาไทยไม่มีความแตกต่างกันระหว่างบุคลากรทางการแพทย์และ เภสัชกรอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ทั้งนี้ได้แสดงรายละเอียดของการแจกแจงความถี่ของความเชื่อถือต่อแหล่งข้อมูลของกลุ่มบุคลากรทางการแพทย์และ เภสัชกรด้วยในภาคผนวก โดยกลุ่มบุคลากรทางการแพทย์ได้แยกออกเป็น 3 กลุ่มย่อยด้วยกันคือกลุ่มแพทย์ ซึ่งประกอบด้วยแพทย์ทั่วไป แพทย์เฉพาะทาง แพทย์ใช้ทุนและนักศึกษาแพทย์ (ตารางผนวกที่ 30) กลุ่มพยาบาล (ตารางผนวกที่ 31) และกลุ่มทันตแพทย์ (ตารางผนวกที่ 32) และ เภสัชกร (ตารางผนวกที่ 33)

ตารางที่ 8 เปรียบเทียบร้อยละ ของการให้ความสำคัญในการใช้แหล่งข้อมูลประเภทหนังสือ
อ้างอิงของบุคลากรทางการแพทย์และ เภสัชกร

รายชื่อหนังสืออ้างอิง	ความสำคัญในการใช้			
	กลุ่ม	น้อย	บางครั้ง	มาก
1. Goodman and Gilman's The Pharmacological Basis of Therapeutics	ก.	49.2	43.4	7.4
	ข.	33.7	51.4	14.9
2. Harrison's Principles of Internal Medicine	ก.	40.0	41.6	18.4
	ข.	55.2	32.9	11.9
3. TIMS (The Index of Medical Specialties)	ก.	3.2	32.8	64.0
	ข.	2.4	7.7	89.9
4. TPD (Thai Pharmaceutical Directory)	ก.	35.0	44.8	20.2
	ข.	44.9	38.5	16.7
5. Meyler's Side Effect of Drugs	ก.	69.0	25.4	5.6
	ข.	55.7	30.4	13.9

ตารางที่ 8 เปรียบเทียบร้อยละ ของการให้ความสำคัญในการใช้แหล่งข้อมูลประเภทหนังสืออ้างอิงของบุคลากรทางการแพทย์และเภสัชกร (ต่อ)

รายชื่อหนังสืออ้างอิง	ความสำคัญในการใช้			
	กลุ่ม	น้อย	บางครั้ง	มาก
6. Physicians' Desk Reference to pharmaceutical specialties and biologicals	ก.	73.0	23.0	4.0
	ข.	34.6	49.8	15.7
7. The Merck Index; an encyclopedia of chemicals and drugs	ก.	81.9	15.7	2.4
	ข.	44.3	42.0	13.6
8. Martindale:the Extra Pharmacopoeia	ก.	65.1	30.1	4.8
	ข.	4.4	23.1	72.5
9. กระทรวงสาธารณสุข:คู่มือบัญชียาหลักแห่งชาติ	ก.	38.8	46.4	14.8
	ข.	25.0	45.7	29.3

ตารางที่ 8 เปรียบเทียบร้อยละ ของการให้ความสำคัญในการใช้แหล่งข้อมูลประเภทหนังสือ
อ้างอิงของบุคลากรทางการแพทย์และเภสัชกร (ต่อ)

รายชื่อหนังสืออ้างอิง	ความสำคัญในการใช้			
	กลุ่ม	น้อย	บางครั้ง	มาก
10. กัทพล ศรีวัฒนกุล: คู่มือการวิจัยยา	ก.	33.0	43.6	23.4
	ข.	23.4	49.1	27.5
11. คณะเภสัชศาสตร์ ม.มหิดล: ยาใหม่ ในประเทศไทย	ก.	51.2	42.3	6.5
	ข.	17.0	52.1	28.2
12. เภสัชกรรับโรงพยาบาล	ก.	32.8	52.1	15.1
	ข.	27.4	40.9	31.7

หมายเหตุ ก. = บุคลากรทางการแพทย์

ข. = เภสัชกร

จากตารางที่ 8 แสดงร้อยละของบุคลากรทางการแพทย์เปรียบเทียบกับเภสัชกรในการให้ความสำคัญต่อการใช้นิตหนังสืออ้างอิง แยกตามระดับคะแนน พบว่าหนังสืออ้างอิงที่ส่วนานผู้ให้ความสำคัญในการใช้อยู่ในระดับมากคือ TIMS ซึ่งเหมือนกันทั้งบุคลากรทางการแพทย์ โดยมีคะแนนส่วนานผู้ในระดับมากเป็นร้อยละ 64.0 และกลุ่มเภสัชกรร้อยละ 89.9

หนังสืออ้างอิงที่ส่วนาหตุ้ใช้บางครั้งของกลุ่มบุคลากรทางการแพทย์คือรายการที่ 2, 4, 9, 10 และ 12 แตกต่างไปจากกลุ่มเภสัชรที่ส่วนาหตุ้ใช้หนังสืออ้างอิงเหล่านี้บางครั้งคือรายการที่ 1, 6, 9, 10, 11 และ 12

หนังสืออ้างอิงที่ส่วนาหตุ้ใช้ในอัยในกลุ่มบุคลากรทางการแพทย์คือรายการที่ 1, 5, 6, 7, 8 และ 11 แตกต่างจากกลุ่มเภสัชรคือรายการที่ 2, 4, 5 และ 7

ศูนย์วิทยพัร้พยากร
จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย

ตอนที่ 3 ความต้องการบริการเภสัชสนเทศ

เมื่อสอบถามความต้องการบริการเภสัชสนเทศของบุคลากรทางการแพทย์เปรียบเทียบกับเภสัชกร พบว่ามีความแตกต่างกันคือด้านปริมาณหรือความถี่ของความต้องการใช้ข้อมูลยา โดยเภสัชกรมีความต้องการมากกว่าบุคลากรทางการแพทย์ (ตารางที่ 9) ด้านลักษณะข้อมูลยาที่ต้องการนำไปใช้ ส่วนใหญ่ของบุคลากรทางการแพทย์มีความต้องการคล้ายคลึงกันระหว่างแพทย์และพยาบาล โดยเฉพาะอย่างยิ่งต้องการข้อมูลด้าน side effects เป็นอย่างมากตรงกัน (ตารางที่ 10-16)

และเปรียบเทียบถึงรายชื่อหนังสืออ้างอิงพบว่าหนังสือ TIMS ถูกใช้เป็นแหล่งข้อมูลมากที่สุดทั้งในกลุ่มบุคลากรทางการแพทย์และเภสัชกร (ตารางที่ 17)

ตารางที่ 9 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปริมาณความต้องการใช้ข้อมูลยาของบุคลากรทางการแพทย์ และ เภสัชกร (จำนวนครั้ง/สัปดาห์)

กลุ่มตัวอย่าง	$\bar{x}$	SD	t-Value
บุคลากรทางการแพทย์	2.12	1.55	-12.071 *
เภสัชกร	5.19	4.54	

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 9 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของปริมาณความต้องการใช้ข้อมูลยาของบุคลากรทางการแพทย์และเภสัชกร พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p < 0.05$) โดยเภสัชกรจะมีปริมาณการใช้ข้อมูลยาเฉลี่ยต่อสัปดาห์ ($\bar{x} = 5.19$) สูงกว่าบุคลากรทางการแพทย์ ($\bar{x} = 2.12$)

ตารางที่ 10 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนความต้องการใช้ข้อมูลยา
ตามลักษณะรายละเอียดของยา ของบุคลากรทางการแพทย์ และ เภสัชกร

ลักษณะการใช้ข้อมูลยา	บุคลากรทางการแพทย์ (N=426)		เภสัชกร (N=301)		t-Value
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	
1. ส่วนประกอบและความแรงของยา	3.3981	0.979	3.1667	0.996	3.09*
2. ผลข้างเคียง (Side Effects)	3.9222	0.926	3.7399	0.896	2.63*
3. ผลไม่พึงประสงค์จากยา (Adverse Drug Reactions)	3.8440	0.951	3.770	0.893	0.95
4. อันตรกิริยาของยา (Drug Interaction)	3.4846	1.007	3.4358	0.969	0.65
5. เภสัชจลนพลศาสตร์ (Pharmaco kinetics) And pharmacodynamic	2.9903	1.074	2.8784	1.057	1.38
6. ราคา ยา	3.1235	1.011	2.8089	1.118	3.91*
7. กลไกการออกฤทธิ์ของยา	3.5772	0.934	3.2196	0.937	5.04*
8. รูปแบบยาที่มีจำหน่าย	3.1981	0.976	2.9291	0.952	3.67*
9. ข้อบ่งใช้ในการบำบัดรักษา	3.7707	1.038	3.4797	0.981	3.78*
10. ขนาดยาในผู้ป่วยแต่ละราย	3.7227	1.035	3.5169	0.988	2.67*
11. พิษของยา และการบำบัดพิษ	3.7541	1.069	3.2915	1.102	5.63*
12. ข้อห้ามการใช้ยา (Contra-indication)	3.8427	0.978	3.3277	0.980	6.95*
13. ข้อแนะนำ/คำเตือน/ข้อควรระวัง	3.7618	1.000	3.4610	0.950	4.05*

ตารางที่ 10 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนความต้องการใช้ข้อมูลยา
ตามลักษณะรายละเอียดของยา ของบุคลากรทางการแพทย์ และ เภสัชกร (ต่อ)

ลักษณะการใช้ข้อมูลยา	บุคลากรทาง การแพทย์		เภสัชกร		t-Value
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	
14. การเก็บรักษา ยา	3.3543	1.040	3.0676	0.986	3.72*
15. การเลือกยาอื่นเพื่อทดแทนยาที่ต้อง การ (Drug alteration)	3.3812	1.010	3.5966	0.953	-2.88*
16. การติดตามผลของยาโดยผู้ใช้ผล ทดสอบทางห้องแล็บ	2.6682	1.108	2.4536	1.221	2.44*
17. การเตรียมผสมยาบนหอผู้ป่วย	2.8500	1.285	2.8724	1.200	-0.23
18. ข้อมูลเกี่ยวกับการให้ยาทางหลอดเลือด ดำ	3.2588	1.213	3.1655	1.114	1.04
รวม	3.4333	0.695	3.2260	0.549	4.15*

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 10 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความต้องการใช้ข้อมูลยา โดยรวม
ตามลักษณะรายละเอียดของยาระหว่างบุคลากรทางการแพทย์และ เภสัชกร พบว่ามีความแตก
ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ ($p < 0.05$)

โดยในรายการที่ 1, 2, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16 บุคลากรทางการแพทย์มี
ค่าเฉลี่ยคะแนนความต้องการสูงกว่าเภสัชกร แต่ในรายการที่ 15 คือการเลือกยาอื่นเพื่อ
ทดแทนยาที่ต้องการ เภสัชกรมีความต้องการข้อมูลด้านนี้มากกว่าบุคลากรทางการแพทย์โดยค่า

เฉลี่ยของเภสัชกร อยู่ในระดับมาก $\bar{x}=3.5966$ มากกว่าค่าเฉลี่ยของบุคลากรทางการแพทย์ อยู่ในระดับปานกลาง $\bar{x}=3.3812$ สำหรับในรายการที่ 3,4,5,17,18 กลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม มีความต้องการข้อมูลในด้านนี้ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ระดับค่าเฉลี่ยของคะแนนที่อยู่ในเกณฑ์มีความต้องการมากของบุคลากรทางการแพทย์ คือผลข้างเคียง ($\bar{x}=3.9222$) ผลไม่พึงประสงค์จากยา ($\bar{x}=3.8440$) กลไกการออกฤทธิ์ของยา ($\bar{x}=3.5772$) ข้อบ่งชี้ในการบำบัดรักษา ($\bar{x}=3.7707$) ขนาดยาในผู้ป่วยแต่ละราย ($\bar{x}=3.7227$) พิษของยาและการบำบัดพิษ ($\bar{x}=3.7541$) ข้อห้ามการรื้อยา ($\bar{x}=3.8427$) และข้อแนะนำค่าเตือน ข้อควรระวัง ($\bar{x}=3.7618$) นอกนั้นอยู่ในระดับปานกลาง

สำหรับกลุ่มเภสัชกร ค่าเฉลี่ยของคะแนนความต้องการใช้ข้อมูลอยู่ในเกณฑ์มากที่สุดกลุ่มบุคลากรทางการแพทย์ ยกเว้นกลไกการออกฤทธิ์ของยา ($\bar{x}=3.2196$) ข้อบ่งชี้ในการบำบัดรักษา ($\bar{x}=3.4797$) พิษของยาและการบำบัดพิษ ($\bar{x}=3.2915$) ข้อห้ามการรื้อยา ($\bar{x}=3.277$) และข้อแนะนำ ค่าเตือนข้อควรระวัง ($\bar{x}=3.4610$) ที่กลับมีคะแนนลงมาอยู่ในระดับปานกลาง เช่นเดียวกับข้ออื่นๆ ยกเว้นในเรื่องการติดตามผลของยา โดยยาใช้ทดสอบทางห้องแล็บที่เภสัชกรมีความต้องการใช้ระดับน้อย ($\bar{x}=2.4536$)

ทั้งนี้ได้นำเสนอการแจกแจงความถี่แสดงระดับความต้องการใช้ข้อมูลยา แยกตามลักษณะรายละเอียดของยาออกเป็นกลุ่มแพทย์ อันประกอบด้วยแพทย์ทั่วไป แพทย์เฉพาะทาง แพทย์ใช้ทุน และนักศึกษาแพทย์ กลุ่มพยาบาล กลุ่มทันตแพทย์ และกลุ่มเภสัชกร ดังตารางที่ 11-16

ตารางที่ 11 แจกแจงค่าร้อยละแสดงระดับความต้องการใช้ข้อมูลยาของ เภสัชแพทย์ทั่วไป
แยกตามลักษณะรายละเอียดของยา

ข้อมูลยา	ระดับความต้องการใช้ข้อมูลยา (n=31)				
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
1. content	-	12.9	51.6	19.4	16.1
2. side effect	-	9.7	29.0	51.6	9.7
3. adverse drug reaction	-	9.7	35.5	41.9	12.9
4. drug interaction	-	22.6	41.9	22.6	12.9
5. pharmacokinetic	-	29.0	41.9	19.4	9.7
6. price	3.2	12.9	45.2	32.3	6.5
7. mechanism	-	22.6	41.9	25.8	9.7
8. dosage form	3.2	32.3	38.7	22.6	3.2
9. indication	6.5	16.1	29.0	22.6	25.8
10. dose	3.2	12.9	19.4	32.3	32.3
11. toxicity	3.2	22.6	32.3	22.6	19.4
12. contra-indication	-	16.1	29.0	38.7	16.1
13. precaution	3.3	16.7	46.7	26.7	6.7
14. storage	12.9	22.6	45.2	9.7	9.7
15. drug alteration	3.2	22.6	48.4	16.1	9.7
16. drug monitoring	9.7	38.7	22.6	16.1	12.9
17. ward preparation	16.1	61.3	12.9	3.2	6.5
18. IV admixture	-	48.4	32.3	6.5	12.9

ตารางที่ 12 แจกแจงค่าร้อยละแสดงระดับความต้องการใช้ข้อมูลยาของแพทย์เฉพาะทาง
แยกตามลักษณะรายละเอียดของยา

ข้อมูลยา	ระดับความต้องการใช้ข้อมูลยา (n=81)				
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
1. content	1.2	9.9	46.9	35.8	6.2
2. side effect	-	4.9	35.8	42.0	17.3
3. adverse drug reaction	-	7.4	38.3	40.7	13.6
4. drug interaction	3.7	16.0	40.7	33.3	6.2
5. pharmacokinetic	6.3	27.3	42.5	20.0	3.8
6. price	1.3	12.5	36.3	33.8	16.3
7. mechanism	1.2	13.6	39.5	39.5	6.2
8. dosage form	2.5	13.6	51.9	27.2	4.9
9. indication	1.2	16.0	35.8	27.2	19.8
10. dose	3.7	6.2	37.0	37.0	16.0
11. toxicity	2.5	16.0	33.3	35.8	12.3
12. contra-indication	1.2	8.5	28.0	43.9	18.3
13. precaution	1.2	9.8	46.3	28.0	14.6
14. storage	6.1	28.0	45.1	19.5	1.2
15. drug alteration	-	25.6	45.1	22.0	7.3
16. drug monitoring	13.4	25.6	41.5	18.3	1.2
17. ward preparation	17.1	39.0	35.4	7.3	1.2
18. IV admixture	8.5	29.3	42.7	17.1	2.4

ตารางที่ 13 แจกแจงค่าร้อยละแสดงระดับความต้องการใช้ข้อมูลยาของแพทย์ใช้ทุนและ
นักศึกษาแพทย์ แยกตามลักษณะรายละเอียดของยา

ข้อมูลยา	ระดับความต้องการใช้ข้อมูลยา (n=15)				
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
1. content	-	13.3	20.0	40.0	26.7
2. side effect	-	6.6	26.7	46.7	20.0
3. adverse drug reaction	-	20.0	13.3	53.3	13.3
4. drug interaction	-	6.6	60.0	20.0	13.4
5. pharmacokinetic	-	40.0	53.3	6.7	-
6. price	-	13.3	46.7	26.7	13.3
7. mechanism	-	13.3	46.7	26.7	13.3
8. dosage form	-	6.6	26.7	53.2	13.4
9. indication	6.6	6.6	6.6	46.7	33.3
10. dose	-	13.3	-	53.3	33.3
11. toxicity	6.6	6.6	40.0	33.3	13.3
12. contra-indication	-	20.0	13.3	40.0	26.6
13. precaution	-	20.0	20.0	46.6	13.3
14. storage	-	40.0	53.3	6.6	-
15. drug alteration	-	13.3	33.3	53.3	-
16. drug monitoring	13.3	46.7	26.7	13.3	-
17. ward preparation	6.6	40.0	40.0	13.3	-
18. IV admixture	6.6	20.0	60.0	13.3	-

n = 15 (ประกอบด้วยแพทย์ใช้ทุน 13, นักศึกษาแพทย์ 2)

ตารางที่ 14 แจกแจงค่าร้อยละแสดงระดับความต้องการใช้ข้อมูลยาของพยาบาล

แยกตามลักษณะรายละเอียดของยา

ข้อมูลยา	ระดับความต้องการใช้ข้อมูลยา (n=233)				
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
1. content	5.2	13.3	35.2	32.6	13.7
2. side effect	1.7	6.0	18.3	36.6	37.4
3. adverse drug reaction	2.6	5.6	19.7	40.2	32.1
4. drug interaction	4.3	11.1	29.9	34.2	20.5
5. pharmacokinetic	10.1	23.3	32.2	22.0	12.3
6. price	8.6	21.5	39.1	24.5	6.4
7. mechanism	2.2	7.8	30.2	39.7	20.3
8. dosage form	6.5	16.0	36.4	30.7	10.4
9. indication	2.6	8.5	21.4	40.2	27.4
10. dose	2.6	12.0	28.8	33.5	23.2
11. toxicity	1.7	9.4	22.6	29.1	37.2
12. contra-indication	2.5	7.2	22.5	37.3	30.5
13. precaution	1.7	8.9	19.6	35.3	34.5
14. storage	3.4	7.6	22.9	44.5	21.6
15. drug alteration	6.0	10.6	32.3	32.8	18.3
16. drug monitoring	17.4	25.5	33.6	15.7	7.7
17. ward preparation	11.2	14.7	23.7	28.4	22.0
18. IV admixture	4.3	10.2	25.1	31.9	28.5

ตารางที่ 15 แจกแจงค่าร้อยละแสดงระดับความต้องการใช้ข้อมูลยาของทันตแพทย์
แยกตามลักษณะรายละเอียดของยา

ข้อมูลยา	ระดับความต้องการใช้ข้อมูลยา (n=58)				
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
1. content	1.7	15.5	34.5	36.2	12.1
2. side effect	-	8.6	13.8	48.3	29.3
3. adverse drug reaction	-	10.3	15.5	39.7	34.5
4. drug interaction	-	10.3	27.6	46.6	15.5
5. pharmacokinetic	8.8	22.8	40.4	22.8	5.3
6. price	6.9	13.8	55.2	17.2	6.9
7. mechanism	1.7	6.9	34.5	39.7	17.2
8. dosage form	7.0	8.8	54.4	22.8	7.0
9. indication	-	3.4	20.7	34.5	41.4
10. dose	-	3.4	20.7	27.6	48.3
11. toxicity	1.7	8.6	20.7	37.9	31.0
12. contra-indication	-	3.4	19.0	41.4	36.2
13. precaution	-	6.9	24.1	43.1	25.9
14. storage	1.7	24.1	48.3	20.7	5.2
15. drug alteration	1.7	8.6	34.5	44.8	10.3
16. drug monitoring	19.0	37.9	27.6	12.1	3.4
17. ward preparation	45.6	29.8	15.8	7.0	1.8
18. IV admixture	31.0	24.1	19.0	19.0	6.9

ตารางที่ 16 แจกแจงค่าร้อยละแสดงระดับความต้องการใช้ข้อมูลยาของ เภสัชกร

แยกตามลักษณะรายละเอียดของยา

ข้อมูลยา	ระดับความต้องการใช้ข้อมูลยา (n=301)				
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด
1. content	4.8	18.7	41.2	25.9	9.5
2. side effect	0.3	8.1	30.1	40.2	21.3
3. adverse drug reaction	0.3	7.4	29.1	40.5	22.6
4. drug interaction	2.0	15.2	33.1	36.5	13.2
5. pharmacokinetic	9.8	27.0	34.8	22.3	6.1
6. price	11.9	30.4	30.0	20.1	7.5
7. mechanism	2.7	18.9	40.2	30.1	8.1
8. dosage form	4.7	30.4	36.5	24.0	4.4
9. indication	2.7	13.5	30.7	39.2	13.9
10. dose	3.0	12.2	29.7	40.2	14.9
11. toxicity	6.4	17.6	29.5	33.2	13.2
12. contra-indication	3.7	15.5	35.1	35.5	10.1
13. precaution	3.1	11.9	32.5	41.0	11.5
14. storage	7.1	17.9	42.2	26.7	6.1
15. drug alteration	1.7	10.2	32.9	37.3	18.0
16. drug monitoring	26.1	30.6	22.7	13.1	7.6
17. ward preparation	15.9	22.8	28.3	24.3	8.6
18. IV admixture	9.2	15.8	35.9	27.5	11.6

จากตารางที่ 11-16 แสดงการแจกแจงค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างต่างๆ ถึงระดับความต้องการใช้ข้อมูลยาแยกตามลักษณะรายละเอียดของยา พบว่า

กลุ่มแพทย์ทั่วไป (ตารางที่ 11) มีความแตกต่างจากกลุ่มแพทย์เฉพาะทาง (ตารางที่ 12) และกลุ่มแพทย์ใช้ทุนและนักศึกษาแพทย์ (ตารางที่ 13) กล่าวคือในกลุ่มแพทย์ทั่วไป ส่วนใหญ่ต้องการข้อมูลในเรื่อง side effect และ adverse drug reaction อยู่ในระดับมาก-มากที่สุด ส่วนข้อมูลด้านอื่นมีความต้องการในระดับปานกลางลงมา ส่วนกลุ่มแพทย์เฉพาะทางส่วนใหญ่มากกว่าครึ่ง นอกจากต้องการข้อมูลด้าน side effect และ adverse drug reaction อยู่ในระดับมาก-มากที่สุดเหมือนกลุ่มแพทย์ทั่วไปแล้วยังต้องการข้อมูลด้าน dose และ contra-indication ในระดับมาก-มากที่สุดด้วย สำหรับกลุ่มแพทย์ใช้ทุนและนักศึกษาแพทย์ส่วนใหญ่ต้องการข้อมูลยาในระดับปานกลางขึ้นไป ยกเว้นด้าน drug monitoring ที่มีความต้องการส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อย กลุ่มพยาบาล (ตารางที่ 14) ส่วนใหญ่ผู้ตอบมากกว่าครึ่งมีความต้องการใช้ข้อมูลยาในระดับปานกลางขึ้นไป ทั้งนี้โดยเฉพาะข้อมูลด้าน side effect และ toxicity ที่มีความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุดเป็นส่วนใหญ่ ส่วนกลุ่มทันตแพทย์ (ตารางที่ 15) ส่วนใหญ่ต้องการใช้ข้อมูลยาในระดับปานกลางขึ้นไปยกเว้นด้าน drug monitoring, ward preparation และ IV admixture ที่มีความต้องการอยู่ในเกณฑ์น้อยมาก

ส่วนกลุ่มเภสัชกร (ตารางที่ 16) ส่วนใหญ่มากกว่าครึ่งมีความต้องการใช้ข้อมูลยาทุกๆ ด้านอยู่ในระดับปานกลางขึ้นไป ยกเว้นด้าน drug monitoring ที่มีความต้องการใช้ในระดับต่ำกว่าปานกลางลงมา

ตารางที่ 17 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนความต้องการใช้แหล่งข้อมูล
ทางยาประเภทสิ่งพิมพ์ ระหว่างบุคลากรทางการแพทย์ กับเภสัชกร

รายชื่อสิ่งพิมพ์	บุคลากรทางการแพทย์ (n=426)		เภสัชกร (n=301)		t-Value
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	
<u>หนังสือ :</u>					
1. Goodman and Gilman's The Pharmacological Basis of Therapeutics	1.5820	0.627	1.8112	0.672	-3.64*
2. Harrison's Principles of Internal Medicine	1.7838	0.735	1.5664	0.698	2.72*
3. TIMS (The Index of Medical Specialties)	2.6080	0.551	2.8741	0.399	-6.90*
4. TPD (Thai Pharmaceutical Directory)	1.8522	0.730	1.7179	0.734	1.91
5. Meyler's Side Effect of Drugs	1.3662	0.591	1.5826	0.725	-2.12*
6. Physicians' Desk Reference to pharmaceutical specialties and biologicals	1.3108	0.547	1.8111	0.685	-5.69*
7. The Merck Index; an encyclopedia of chemicals and drugs	1.2048	0.462	1.6932	0.699	-5.79*

ตารางที่ 17 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนความต้องการใช้แหล่งข้อมูล
ทางยาประเภทสิ่งพิมพ์ ระหว่างบุคลากรทางการแพทย์ กับเภสัชกร (ต่อ)

รายชื่อสิ่งพิมพ์	บุคลากรทางการแพทย์ (n=426)		เภสัชกร (n=301)		t-Value
	$\bar{x}$	SD	$\bar{x}$	SD	
8. Martindale:the Extra Pharmacopoeia	1.3976	0.583	2.6813	0.553	-18.28*
9. กระทรวงสาธารณสุข:คู่มือบัญชียาหลักแห่งชาติ	1.7606	0.693	2.0435	0.737	-4.86*
10.ภาพล ศรีวัฒนกุล:คู่มือการใช้ยา	1.9037	0.747	2.0405	0.714	-1.97*
11.คณะ เภสัชศาสตร์ ม.มหิดล:ยาใหม่ในประเทศไทย	1.5536	0.617	2.1120	0.665	-8.61*
12.เภสัชตำรับโรงพยาบาลวารสาร :	1.8224	0.670	2.0437	0.769	-3.47*
13.Antimicrobial Agents and Chemotherapy	1.3488	0.548	1.4035	0.648	-0.63
14.British Journal of Clinical Practice	1.2469	0.513	1.2500	0.562	-0.04
15.Clinical Pharmacology and Therapeutics	1.3187	0.514	1.5833	0.721	-3.01*
16.Drugs	1.4151	0.599	1.6014	0.761	-2.09*
17.JAMA	1.3265	0.526	1.4286	0.630	-1.51
18.Lancet	1.2804	0.528	1.4631	0.683	-2.31*

ตารางที่ 17 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนความต้องการใช้แหล่งข้อมูล
ทางยาประเภทสิ่งพิมพ์ ระหว่างบุคลากรทางการแพทย์ กับเภสัชกร (ต่อ)

รายชื่อสิ่งพิมพ์	บุคลากรทางการแพทย์ (n=426)		เภสัชกร (n=301)		t-Value
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	
19. Medical Letter on Drugs and Therapeutics	1.2353	0.427	1.4400	0.665	-2.29*
20. Medical Progress	1.3443	0.572	1.4160	0.698	-0.88
21. New England Journal of Medicine	1.5635	0.710	1.3594	0.661	2.37*
22. จุฬาลงกรณ์เวชสาร	1.5333	0.580	1.3736	0.607	2.78*
23. เชียงใหม่เวชสาร	1.3964	0.534	1.2763	0.578	2.06*
24. ไทยเวชสาร	1.3284	0.559	1.3895	0.644	-0.87
25. แพทย์สภาสาร	1.5142	0.561	1.2902	0.558	4.28*
26. แพทยสารทหารอากาศ	1.2865	0.501	1.2763	0.611	0.17
27. สารศิริราช	1.5483	0.564	1.4565	0.684	1.54
28. วารสารคลินิก	1.8143	0.686	1.9783	0.727	-2.58*
<u>สิ่งพิมพ์ :</u>					
29. เอกสารยาจากบริษัทยา	1.8290	0.687	2.0231	0.608	-3.54*
30. เอกสารการประชุมวิชาการ	1.7671	0.648	1.9600	0.620	-3.52*
Total	1.5750	0.300	1.6882	0.228	-2.34*

*p<0.05

จากตารางที่ 17 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรวมของคะแนนความต้องการใช้แหล่งข้อมูลทางยาประเภทสิ่งพิมพ์ของบุคลากรทางการแพทย์ ($\bar{x}=1.5750$) พบว่าน้อยกว่าเภสัชกร ($\bar{x}=1.6882$) แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ($p<0.05$) โดยสิ่งพิมพ์ที่เป็นตำราภาษาต่างประเทศ รายการที่ 1,3,5,6,7 และ 8 เภสัชกรมีความต้องการใช้สูงกว่าบุคลากรทางการแพทย์ ส่วนรายการที่ 2 บุคลากรทางการแพทย์มีความต้องการใช้ ($\bar{x}=1.7838$) มากกว่าเภสัชกร ($\bar{x}=1.5664$) แต่สำหรับรายการที่ 4 คือ TPD (Thai Pharmaceutical Directory) มีความต้องการใช้ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p<0.05$)

หนังสือภาษาไทยรายการที่ 9-12 พบว่าเภสัชกรมีความต้องการใช้เป็นแหล่งข้อมูลมากกว่าบุคลากรทางการแพทย์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p<0.05$)

ในกลุ่มวารสารภาษาต่างประเทศ พบว่ารายการที่ 15,16,18,19 และ 21 มีการใช้เป็นแหล่งข้อมูลระหว่างทั้งสองกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 แต่รายการที่ 13, 14, 17 และ 20 กลับไม่มีความแตกต่างกัน

กลุ่มวารสารภาษาไทยรายการที่ 22, 23, 25 และ 28 มีความแตกต่างกันในการเป็นแหล่งข้อมูลระหว่างบุคลากรทางการแพทย์กับเภสัชกรอย่างมีนัยสำคัญ

ส่วนสิ่งพิมพ์อันได้แก่เอกสารยาจากบริษัทยาและ เอกสารการประชุมวิชาการเภสัชกรต้องการใช้เป็นแหล่งข้อมูลทางยามากกว่าบุคลากรทางการแพทย์อย่างมีนัยสำคัญ ($p<0.05$)

เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของสิ่งพิมพ์ทั้งหมดพบว่า TMS (The Index of Medical Specialties) อยู่ในระดับปานกลางทั้งกลุ่มบุคลากรทางการแพทย์ ($\bar{x}=2.6080$) และ เภสัชกร ($\bar{x}=2.8741$) ส่วน Martindale: The Extra Pharmacopoeia เภสัชกรมีความต้องการ ($\bar{x}=2.6813$) อยู่ในเกณฑ์ปานกลางมากกว่าบุคลากรทางการแพทย์ ($\bar{x}=1.3976$) อยู่ในระดับน้อยมาก นอกจากนี้แล้วสิ่งพิมพ์อื่นๆ ต่างมีคะแนนความต้องการของทั้งบุคลากรทางการแพทย์และ เภสัชกรอยู่ในเกณฑ์น้อยและน้อยมาก

ตอนที่ 4 ความพร้อมในการให้บริการเภสัชสนเทศ

ศึกษาความพร้อมของเภสัชกรในการให้บริการเภสัชสนเทศด้านการมีใช้แหล่งข้อมูลประเภทสิ่งพิมพ์ต่างๆ (ตารางที่ 18) และความพร้อมของเภสัชกร ซึ่งจะเป็นผู้ทำหน้าที่ให้บริการเภสัชสนเทศ (ตารางที่ 19) แสดงให้เห็นว่ามีหนังสืออ้างอิงบางเล่มเช่น Harrison's Principles of Internal Medicine และ Meyler's Side Effect of Drugs ที่มีผู้ตอบว่ามีใช้ส่วนตัวหรือมีใช้ในโรงพยาบาลน้อยมากและส่วนใหญ่มักบอกว่าไม่รู้จักหรือไม่มี

ด้านความพร้อมของตัวเภสัชกรเองจากตารางที่ 19 แสดงค่าเฉลี่ยคะแนนความพร้อมอยู่ในเกณฑ์ตั้งแต่ระดับปานกลางลงมา และเมื่อนำมาแจกแจงประเภทของโรงพยาบาล (ตารางที่ 20) พบว่าลักษณะของความพร้อมของเภสัชกรโรงพยาบาลศูนย์คล้ายคลึงกับเภสัชกรโรงพยาบาลทั่วไป กล่าวคือลำดับคะแนนส่วนใหญ่และคะแนนระดับรองลงมาจะกระจายอยู่ในเกณฑ์ตัดสินน้อยที่สุด-มากที่สุดตรงกัน ยกเว้นในด้านความมั่นใจในการตอบปัญหาที่เภสัชกรโรงพยาบาลศูนย์มีคะแนนส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนเภสัชกรโรงพยาบาลทั่วไปมีคะแนนส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก

เมื่อศึกษาถึงความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ของเภสัชกรโรงพยาบาลหากต้องใช้ในการเรียกค้นหาข้อมูลสนเทศนั้น พบว่าส่วนใหญ่เภสัชกรมีความพร้อมด้านนี้ โดยมีผู้ตอบว่าสามารถใช้คอมพิวเตอร์เป็นและเรียกใช้ข้อมูลได้ถึงร้อยละ 70.1 (แผนภูมิที่ 5) ทั้งนี้ได้มีการนำคอมพิวเตอร์ในโรงพยาบาลมาใช้ในการด้านเภสัชสนเทศและวิชาการทางการแพทย์แล้วมากกว่าครึ่ง (แผนภูมิที่ 6)

นอกจากนี้ยังได้พิจารณาความพร้อมของเภสัชกรในการเป็นผู้ให้บริการเภสัชสนเทศตามความคิดเห็นของผู้อำนวยการโรงพยาบาลและบุคลากรทางการแพทย์ พบว่าทั้ง 2 กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นว่าเภสัชกรมีความสามารถในการจัดตั้งบริการเภสัชสนเทศอยู่ในเกณฑ์มาก และไม่มีมีความแตกต่างกันทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 แต่ความคิดเห็นด้านความพร้อมของเภสัชกรในการให้บริการเภสัชสนเทศ กลับพบว่ามีคะแนนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($t\text{-value}=2.21$) โดยผู้อำนวยการเห็นว่าความพร้อมอยู่ในระดับมาก

($\bar{x}$ =3.6023) แต่บุคลากรทางการแพทย์เห็นว่าเภสัชกรมีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง เท่านั้น
 ($\bar{x}$ =3.4214) ดังรายละเอียดในตารางที่ 21-22

สำหรับช่วงเวลาที่เภสัชกรคิดว่ามีความเหมาะสมและพร้อมในการให้บริการ
 เภสัชสนเทศคือช่วงเวลาราชการ (แผนภูมิที่ 7)

ตารางที่ 18 แจกแจงร้อยละของการรู้จักและการมีแหล่งข้อมูลประเภทสิ่งพิมพ์ของ เภสัชกร

รายชื่อสิ่งพิมพ์	ร้อยละ เภสัชกรที่ตอบ					จำนวน
	ไม่รู้จัก	ไม่มี	มีส่วนตัว	มีใน รพ.	มีส่วนตัว และใน รพ.	
<u>หนังสืออ้างอิง</u>						
1. Goodman and Gilman's The Pharmacological Basis of Therapeutics	1.0	19.5	11.9	61.1	6.5	293
2. Harrison's Principles of Internal Medicine	27.9	40.1	3.0	28.3	0.7	269
3. TIMS (The Index of Medical Specialties)	-	1.4	42.7	22.2	33.8	293
4. TPD (Thai Pharmaceutical Directory)	2.8	28.6	14.3	49.8	4.5	287
5. Meyler's Side Effect of Drugs	37.5	47.2	2.6	11.9	0.7	269

ตารางที่ 18 แจกแจงร้อยละของการรู้จักและการมีแหล่งข้อมูลประเภทสิ่งพิมพ์ของ เภสัชกร (ต่อ)

รายชื่อสิ่งพิมพ์	ร้อยละ เภสัชกรที่ตอบ					จำนวน
	ไม่รู้จัก	ไม่มี	มีส่วนตัว	มีใน รพ.	มีส่วนตัว และใน รพ.	
6. Physicians' Desk Reference to pharmaceutical specialties and biologicals	11.0	22.7	5.1	60.4	0.7	273
7. The Merck Index; an encyclopedia of chemicals and drugs	4.7	55.1	3.3	36.6	0.4	276
8. Martindale The Extra	0.7	2.1	22.3	43.2	31.8	292
9. AHFS	14.0	37.1	2.3	46.2	0.4	264
10. USP DI	2.2	25.4	4.7	66.7	1.1	279
11. DRUG FACTS	3.5	33.7	8.5	52.5	1.8	282
12. Handbook on Injectable Drug	7.2	28.3	6.8	57.3	0.4	279
13. DRUG INTERACTION	4.0	26.6	13.3	54.0	2.2	278
14. กระจ่างสารานุกรม: คู่มือบัญชียาหลักแห่งชาติ	-	2.4	13.7	76.5	7.5	293
15. กภาพล ศรีวัฒนา: คู่มือการจ่ายยา	2.8	25.7	32.0	29.6	9.9	284
16. คณะเภสัชศาสตร์ ม.มหิดล: ยาหม่าในประเทศไทย	1.1	18.9	21.8	50.2	8.1	285
17. เภสัชคารับโรงพยาบาล	0.7	10.8	12.6	69.6	6.3	286

ตารางที่ 18 แจกแจงร้อยละของการรู้จักและการมีแหล่งข้อมูลประเภทสิ่งพิมพ์ของ เภสัชกร (ต่อ)

รายชื่อสิ่งพิมพ์	ร้อยละ เภสัชกรที่ตอบ					จำนวน
	ไม่รู้จัก	ไม่มี	มีส่วนตัว	มีใน รพ.	มีส่วนตัว และใน รพ.	
<u>วารสาร</u>						
1. Antimicrobial Agents and Chemotherapy	26.6	57.6	2.2	12.9	0.7	271
2. British Journal of Clinical Practice	22.8	62.7	1.9	12.2	0.4	263
3. Clinical Pharmacology and Therapeutics	15.2	59.3	1.1	24.0	0.4	263
4. Drugs	8.5	57.9	3.7	29.9	-	271
5. JAMA	5.5	57.5	1.5	35.6	-	275
6. Lancet	8.1	56.0	1.5	34.4	-	273
7. Medical Letter on Drugs and Therapeutics	13.9	59.9	3.4	22.8	-	267
8. Medical Progress	16.6	59.2	3.0	20.4	0.8	265
9. New England Journal of Medicine	18.8	55.3	2.6	22.9	0.4	266
10. จุฬาลงกรณ์เวชสาร	4.8	35.7	2.6	57.0	-	272
11. เชียงใหม่เวชสาร	11.8	47.1	1.5	39.2	0.4	263
12. ไทยเวชสาร	9.4	39.0	1.9	49.8	-	267
13. แพทย์สภาสาร	4.3	26.1	1.1	68.6	-	280

ตารางที่ 18 แจกแจงร้อยละของการรู้จักและการมีแหล่งข้อมูลประเภทสิ่งพิมพ์ของ เภสัชกร (ต่อ)

รายชื่อสิ่งพิมพ์	ร้อยละ เภสัชกรที่ตอบ					จำนวน
	ไม่รู้จัก	ไม่มี	มีส่วนตัว	มีใน รพ.	มีส่วนตัว และใน รพ.	
14. แพทยสารทหารอากาศ	13.6	50.9	0.8	34.3	0.4	265
15. สารศิริราช	5.1	33.1	2.2	59.6	-	272
16. วารสารคลินิก	1.8	14.9	7.5	71.9	3.9	281

จากตารางที่ 18 พบว่ามากกว่าครึ่งหนึ่งของ เภสัชกรที่ตอบว่ามีหนังสืออ้างอิงตามรายการนี้อยู่ในโรงพยาบาล หรือมีเป็นของส่วนตัวของ เภสัชกร ซึ่งสามารถนำมาใช้เป็นแหล่งข้อมูลค้นคว้าได้ ยกเว้นแต่หนังสือ Harrison's Principles of Internal Medicine และ Meyler's Side Effect of Drugs ที่ส่วนใหญ่มากกว่ากึ่งหนึ่งของ เภสัชกรตอบว่าไม่รู้จักหรือไม่มี

ด้านแหล่งข้อมูลประเภทวารสารต่างประเทศ พบว่าส่วนใหญ่ออกว่าไม่รู้จักหรือไม่มีสำหรับวารสารภาษาไทยที่โรงพยาบาลส่วนใหญ่มิ่ว่านห้องสมุดโรงพยาบาล คือจุฬาลงกรณ์เวชสาร แพทย์สภาสาร สารศิริราช และวารสารคลินิก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 19 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนความพร้อมของ เภสัชกรในการให้บริการ เภสัชสนเทศ

ความพร้อม	$\bar{x}$ (N=301)	SD	การแปลผล
1. ระดับความรู้ที่จะให้บริการ เภสัชสนเทศ	2.95	0.58	ปานกลาง
2. การทบทวนความรู้วิชาการทางการแพทย์	2.83	0.66	ปานกลาง
3. การเรียบเรียง/แปล/ทบทวน/ย่อเรื่องจากหนังสือ บทความ เอกสาร	2.15	0.91	น้อย
4. การเปิดตำราหรือหนังสือเพื่อตอบปัญหา	3.79	0.80	มาก
5. ความมั่นใจในการตอบปัญหา	3.53	0.64	มาก
6. การทำความเข้าใจกับ แพ้มประวัติการรักษาผู้ป่วย	3.03	0.75	ปานกลาง
7. การสัง เกตวิธีกรำใช้ยากับผู้ป่วย บนหอผู้ป่วยทางยา	1.82	0.92	น้อย
8. การติดตาม/รวบรวมความรู้เกี่ยวกับเภสัชภัณฑ์ใหม่ใน ท้องตลาด	2.58	0.80	ปานกลาง
9. การรู้จัก/สนใจ/มีความรู้ เกี่ยวกับบริการ เภสัชสนเทศ ในโรงพยาบาล	3.30	0.78	ปานกลาง
10. การ เรียนหรืออบรมหัวข้อบริการ เภสัชสนเทศ	2.48	1.17	น้อย
11. ความสัมพันธ์ด้านวิชาการกับบุคลากร ฝ่ายบำบัดรักษาในโรงพยาบาล	2.80	0.79	ปานกลาง
12. ความต้องการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการใช้ยาในผู้ป่วย	4.13	0.75	มาก

จากตารางที่ 19 พบว่าเภสัชกรคิดว่าตนเองมีความพร้อมในการให้บริการเภสัชสนเทศในด้านต่างๆ ดังนี้

มีความมั่นใจในการตอบปัญหาทางยา ($\bar{x}=3.53$) อยู่ในเกณฑ์มาก แต่ยังคงอาศัยการเปิดตำราหรือหนังสือเพื่อตอบปัญหามาก ($\bar{x}=3.79$) และมีความต้องการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการใช้ยานผู้ป่วย ($\bar{x}=4.13$) อยู่ในเกณฑ์มากเช่นเดียวกัน

ค่าเฉลี่ยของระดับความรู้ด้านยาของเภสัชกรที่จะให้บริการเภสัชสนเทศ ($\bar{x}=2.95$) อยู่ในระดับปานกลาง เช่นเดียวกับการทบทวนความรู้วิชาการทางการแพทย์ ($\bar{x}=2.83$) การทำความเข้าใจกับแฟ้มประวัติการรักษาผู้ป่วย ($\bar{x}=3.03$) การติดตามรวบรวมความรู้เกี่ยวกับเภสัชภัณฑ์ใหม่ในท้องตลาด ($\bar{x}=2.58$) และการรู้จัก สนาใจ หรือมีความรู้เกี่ยวกับบริการเภสัชสนเทศในโรงพยาบาล ($\bar{x}=3.30$) รวมทั้งความสัมพันธ์ด้านวิชาการของเภสัชกรกับบุคลากรฝ่ายบำบัดรักษาในโรงพยาบาล ($\bar{x}=2.80$)

ส่วนค่าเฉลี่ยของคะแนนการขึ้นไปถึง เกิดวิธีการใช้ยากับผู้ป่วยบนหอผู้ป่วย ($\bar{x}=1.82$) อยู่ในเกณฑ์น้อย เช่นเดียวกับการที่เภสัชกรได้รับการเรียนหรืออบรมหัวข้อบริการเภสัชสนเทศ ($\bar{x}=2.48$) และการมีประสบการณ์ในการเรียบเรียง แปล ทบทวนหรือย่อเรื่องจากหนังสือบทความเอกสาร ($\bar{x}=2.15$)

รายละเอียดแสดงจำนวนเภสัชกรที่ให้คะแนนความพร้อมในการให้บริการเภสัชสนเทศในด้านต่างๆ โดยแยกตามระดับคะแนนและเปรียบเทียบตามประเภทโรงพยาบาล นำมาแสดงในตารางที่ 20 ซึ่งจะเห็นว่าไม่มีความแตกต่างกันระหว่างเภสัชกรโรงพยาบาลศูนย์และโรงพยาบาลทั่วไป ยกเว้นด้านความมั่นใจในการตอบปัญหาที่เภสัชกรโรงพยาบาลศูนย์มีคะแนนส่วนใหญ่อยู่อันดับต่ำกว่าเภสัชกรโรงพยาบาลทั่วไป

ตารางที่ 20 แจกแจงจำนวนและร้อยละของ เภสัชกรด้านความร่วมมือในการให้บริการเภสัชสนเทศ
แยกตามระดับคะแนนและประเภทของโรงพยาบาล

ความร่วมมือ	รพ.	จำนวนเภสัชกรตามระดับคะแนน					รวม
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
1. ระดับความรู้ที่จะให้บริการเภสัชสนเทศ	ก.	1	13	72	6	2	94
	ข.	1	32	149	17	4	203
	รวม	2	45	221	23	6	297
missing = 4		(0.7)	(15.2)	(74.4)	(7.7)	(2.0)	(100.0)
2. การทบทวนความรู้วิชาการทางการแพทย์	ก.	3	22	60	8	1	94
	ข.	2	56	117	28	-	203
	รวม	5	78	117	36	1	297
missing = 4		(1.7)	(26.3)	(59.6)	(12.1)	(0.3)	(100.0)
3. การเรียบเรียง/แปลทบทวนจากบทความ	ก.	23	43	19	6	3	94
	ข.	51	86	53	11	1	202
	รวม	74	129	72	17	4	296
missing = 5		(25.0)	(43.6)	(24.3)	(5.7)	(1.4)	(100.0)

ตารางที่ 20 แจกแจงจำนวนและร้อยละของ เกล็ดกรด้านความพร้อมการให้บริการ เกล็ดสนเทศ
แยกตามระดับคะแนนและประ เภทของ โรงพยาบาล (ต่อ)

ความพร้อม	รพ.	จำนวนเกล็ดกรตามระดับคะแนน					รวม
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
4.การเปิดตำราหรือหนังสือเพื่อตอบปัญหา	ก.	-	7	34	39	14	94
	ข.	2	4	52	104	39	201
	รวม	2 (0.7)	11 (3.7)	86 (29.2)	143 (48.5)	53 (18.0)	295 (100.0)
missing = 5							
5.ความมั่นใจในการตอบปัญหา	ก.	-	3	49	37	5	94
	ข.	-	8	80	106	7	201
	รวม	-	11 (3.7)	129 (43.7)	143 (48.5)	12 (4.1)	295 (100.0)
missing = 6							
6.การทำความเข้าใจกับแพทย์ประจำตัวการรักษานักป่วย	ก.	4	16	49	23	2	94
	ข.	4	33	115	44	2	198
	รวม	8 (2.7)	49 (16.8)	164 (56.2)	67 (22.9)	4 (1.4)	292 (100.0)
missing = 9							

ตารางที่ 20 แจกแจงจำนวนและร้อยละของ เกสซ์กรด้านความพร้อมในการให้บริการ เกสซ์สนเทศ
แยกตามระดับคะแนนและประเภทของโรงพยาบาล (ต่อ)

ความพร้อม	รพ.	จำนวนเกสซ์กรตามระดับคะแนน					รวม
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
7. การสังเกตวิธีการใช้ยา กับผู้ป่วยบนหอผู้ป่วย	ก.	42	32	12	4	4	94
	ข.	88	76	24	10	-	198
	รวม	130 (44.5)	108 (37.0)	36 (12.3)	14 (4.8)	4 (1.4)	292 (100.0)
missing = 9							
8. การติดตาม/รวบรวม ความรู้ของ เกสซ์กัณฑ์ ใหม่	ก.	4	34	45	11	-	94
	ข.	23	66	92	17	1	199
	รวม	27 (9.2)	100 (34.1)	137 (46.8)	28 (9.6)	1 (0.3)	293 (100.0)
missing = 8							
9. รู้จัก/สนใจ/มีความรู้ ด้านบริการ เกสซ์สนเทศ	ก.	2	11	42	31	8	94
	ข.	2	20	107	65	8	202
	รวม	4 (1.4)	31 (10.5)	149 (50.3)	96 (32.4)	16 (5.4)	296 (100.0)
missing = 5							

ตารางที่ 20 แจกแจงจำนวนและร้อยละของ เกสักรด้านความพร้อมในการให้บริการ เกสัสนเทศ
แยกตามระดับคะแนนและประ เภทของ โรงพยาบาล (ต่อ)

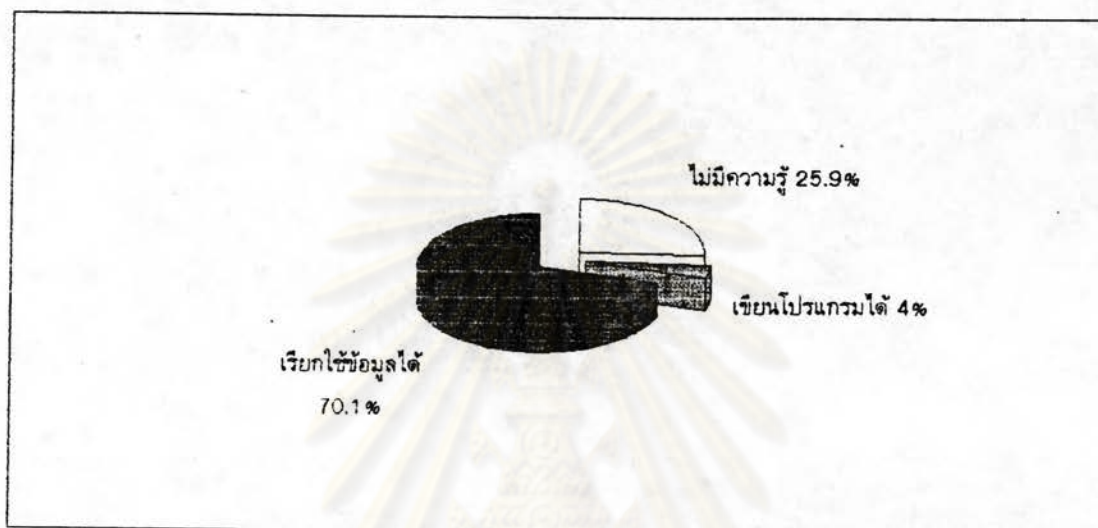
ความพร้อม	รพ.	จำนวนเกสักรตามระดับคะแนน					รวม
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
10. การเรียนหรืออบรม บริการเกสัสนเทศ	ก.	26	26	23	14	5	94
	ข.	54	42	61	40	5	202
	รวม	80 (27.0)	68 (23.0)	84 (28.4)	54 (18.2)	10 (3.4)	296 (100.0)
missing = 5							
11. ความสัมพันธ์ด้าน วิชาการกับบุคลากร	ก.	7	25	50	9	3	94
	ข.	8	53	108	32	1	202
	รวม	15 (5.1)	78 (26.4)	158 (53.4)	41 (13.9)	4 (1.4)	296 (100.0)
missing = 5							
12. ความต้องการเพิ่ม ความรู้	ก.	1	-	18	43	31	93
	ข.	-	6	23	106	63	198
	รวม	1 (0.3)	6 (2.1)	41 (14.1)	149 (51.2)	94 (32.3)	291 (100.0)
missing = 10							

- หมายเหตุ
- ก. = เกสัซกรโรงพยาบาลศูนย์
  - ข. = เกสัซกรโรงพยาบาลท้าวเป
  - missing = จำนวนผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถามในข้อนั้น

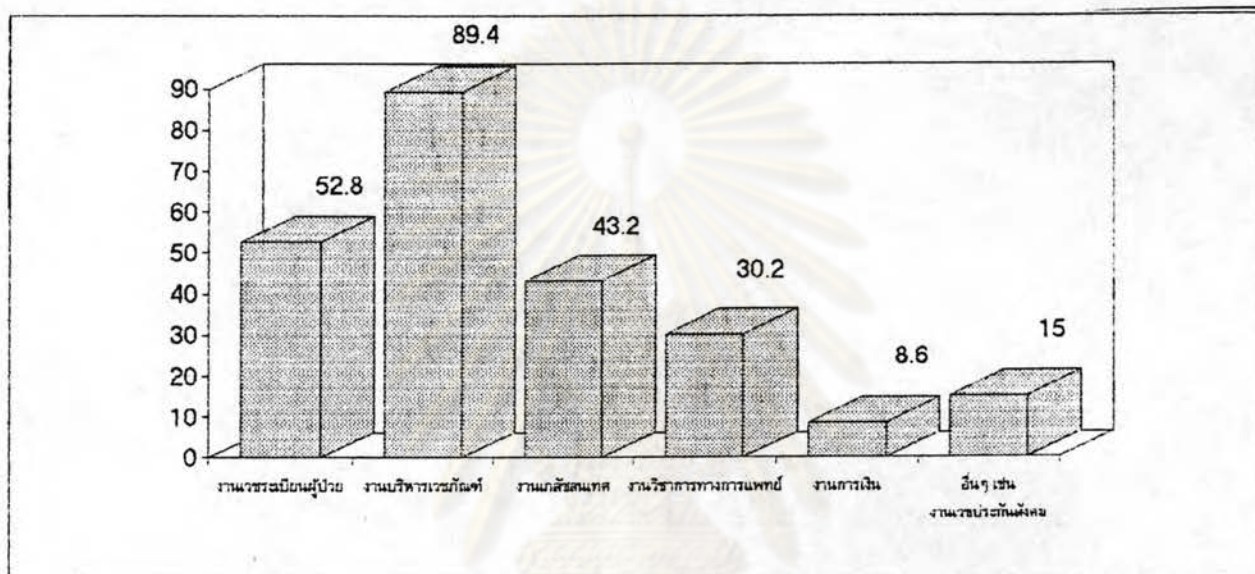
ศูนย์วิทยพัทพักร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภูมิที่ 5 แสดงความรู้ในการใช้คอมพิวเตอร์ของ เกสัชกรโรงพยาบาล

จากแผนภูมิที่ 5 เกสัชกรโรงพยาบาลส่วนใหญ่ จำนวน 211 ราย คิดเป็นร้อยละ 70.1 จากจำนวนทั้งหมด 301 ราย มีความรู้ทางคอมพิวเตอร์ในระดับที่สามารถเรียกข้อมูลใช้งานบางโปรแกรมได้ ส่วนน้อยร้อยละ 4.0 หรือ 12 ราย ที่มีระดับความรู้ทางคอมพิวเตอร์สูงกว่าโดยสามารถเขียนโปรแกรมคำสั่งได้ และมีเกสัชกรที่ไม่มีความรู้ในการใช้งานคอมพิวเตอร์เลยจำนวน 78 ราย คิดเป็นร้อยละ 25.9

แผนภูมิที่ 6 การใช้งานคอมพิวเตอร์ของโรงพยาบาล

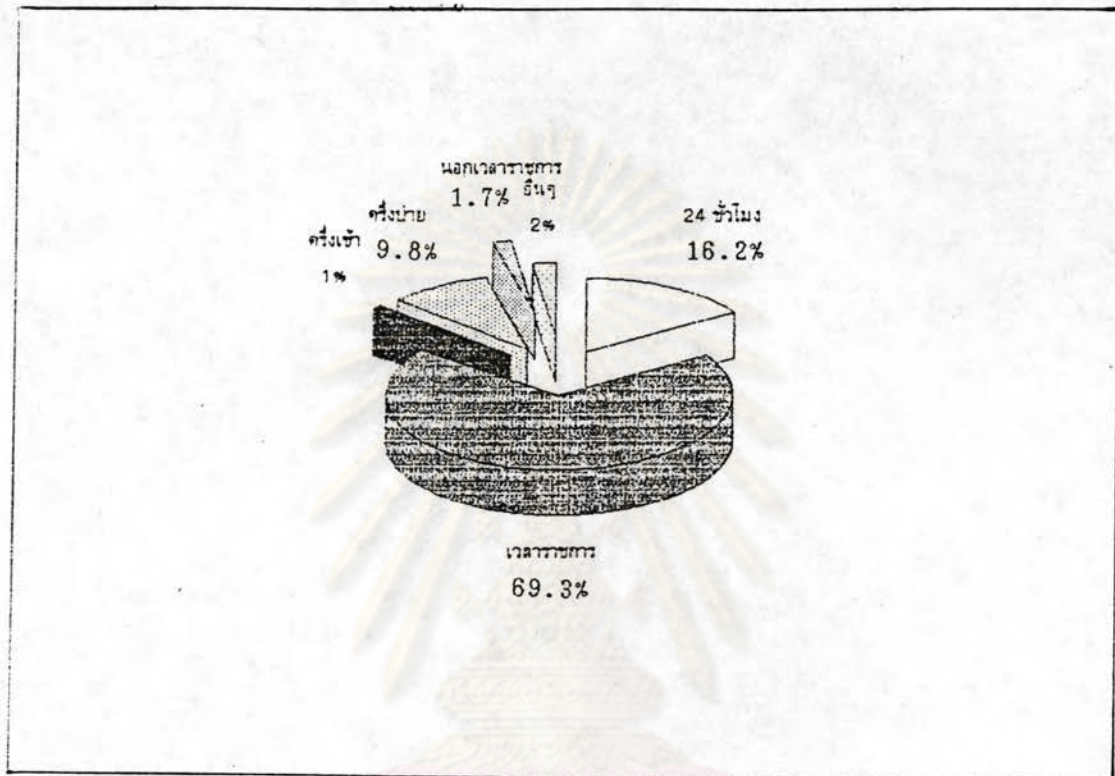
หมายเหตุ: - ตัวอย่างตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

- แสดง เป็นค่าร้อยละของคำตอบในแต่ละข้อ

จากแผนภูมิที่ 6 เกือบทั้งหมดเห็นว่าคอมพิวเตอร์ที่มีอยู่ในโรงพยาบาลขณะนี้ ส่วนใหญ่ถูกนำมาใช้งานบริหารเวชภัณฑ์คิดเป็นร้อยละ 89.4 รองลงมาคือ งานเวชระเบียนผู้ป่วยร้อยละ 52.8 และงานเภสัชสนเทศ ร้อยละ 43.2

มีส่วนน้อยที่เห็นว่าคอมพิวเตอร์ถูกใช้ในงานวิชาการทางการแพทย์งานอื่นๆ เช่นงานประกันสังคมและงานการเงิน คือร้อยละ 30.2, 15.0 และ 8.6 ตามลำดับ

แผนภูมิที่ 7 ร้อยละของช่วงเวลาที่ต้องการให้บริการเภสัชสนเทศของเภสัชกร

จากแผนภูมิที่ 7 พบว่า เภสัชกรส่วนใหญ่มองเห็นว่าช่วงเวลาที่เหมาะสมการให้บริการเภสัชสนเทศ ควรจะเป็นในเวลาราชการ 8.30-16.30 น. (ร้อยละ 69.3) รองลงมาคือตลอด 24 ชั่วโมง (ร้อยละ 16.2)

ตารางที่ 21 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนการให้บริการเภสัชสนเทศ โดยฝ่ายเภสัชกรรม ของผู้อำนวยการโรงพยาบาล และบุคลากรทางการแพทย์ ในโรงพยาบาล

การให้บริการเภสัชสนเทศ ของฝ่ายเภสัชกรรม	ผู้อำนวยการ โรงพยาบาล (N=55)		บุคลากรทาง การแพทย์ (N=426)		t- Value
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	
1. การเลือกปรึกษาเรื่องยากับเภสัชกร	3.7736	0.750	3.6707	1.075	0.68
2. ความสนใจในการค้นหาคำตอบโดยเภสัชกร	4.0566	0.534	3.5601	0.945	3.75*
3. บทบาทของเภสัชกรในการให้คำปรึกษา เรื่องยา	3.6226	0.713	3.2482	1.026	2.58*
4. ประโยชน์ของข้อมูลจากเภสัชกร	3.9057	0.597	3.6434	0.847	2.18*
5. ความไม่สมบูรณ์ของคำตอบจากเภสัชกร	2.9245	0.730	2.9229	0.965	0.1
6. ข้อผิดพลาดจากคำตอบของเภสัชกร	2.1509	0.583	2.2206	0.730	0.67
7. ความสามารถในการประเมินคุณภาพเนื้อหา ในวารสารทางยาของเภสัชกร	3.5094	0.724	3.3883	0.704	1.17
8. ความพร้อมของเภสัชกรในการให้ บริการเภสัชสนเทศ	3.6023	0.579	3.4214	0.861	2.21*
9. ความสามารถในการจัดตั้งบริการ เภสัชสนเทศของฝ่ายเภสัชกรรม	4.1132	0.577	4.1551	0.840	-0.35
Total	3.5321	0.338	3.3569	0.481	2.54*

*p<0.05

จากตารางที่ 21 เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรวมของคะแนนการให้บริการเภสัชสนเทศ โดยฝ่ายเภสัชกรรมระหว่าง ผู้อำนวยการโรงพยาบาล ($\bar{x}=3.5321$)กับ บุคลากรทางการแพทย์ ($\bar{x}=3.3569$) พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p<0.05$)

โดย เภสัชกร จะมีบทบาทในการให้คำปรึกษาและสนใจในการค้นหาคำตอบ รวมถึงการให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ แก่ผู้อำนวยการโรงพยาบาล มากกว่าบุคลากรทางการแพทย์และผู้อำนวยการโรงพยาบาล ให้คะแนนความพร้อมของเภสัชกรในการให้บริการเภสัชสนเทศ ($\bar{x}=3.6023$) สูงกว่าบุคลากรทางการแพทย์ ($\bar{x}=3.4214$)

ส่วนการเลือกปรึกษาเรื่องยากับเภสัชกร ความไม่สมบูรณ์และข้อผิดพลาดของคำตอบจากเภสัชกร และความสามารถในการประเมินคุณภาพเนื้อหาข่าวสารทางยาของเภสัชกร รวมถึงความสามารถในการจัดตั้ง บริการเภสัชสนเทศของฝ่ายเภสัชกรรม กลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มให้คะแนนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

รายละเอียดแสดงจำนวนผู้อำนวยการโรงพยาบาลเทียบกับบุคลากรทางการแพทย์ตามระดับคะแนนด้านการให้บริการเภสัชสนเทศ โดยฝ่ายเภสัชกรรมได้แสดงในตารางที่ 22

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 22 แจกแจงจำนวนของผู้เ้าวยการโรงพยาบาลเทียบกับบุคลากรทางการแพทย์⁸⁸

ตามระดับคะแนน การให้บริการเภสัชสนเทศโดยฝ่ายเภสัชกรรม

การให้บริการ	กลุ่ม	จำนวนตัวอย่างตามระดับคะแนน					รวม
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
1. การเลือกปรึกษาเรื่อง ยากับเภสัชกร m = 12	ก.	19	40	97	163	97	416
	ข.	-	2	16	27	8	53
	รวม	19 (4.1)	42 (9.0)	113 (24.1)	190 (40.5)	105 (22.4)	469 (100.0)
2. ความสนใจในการค้นหา คำตอบโดยเภสัชกร m = 13	ก.	9	40	143	157	67	416
	ข.	-	-	6	38	9	53
	รวม	9 (1.9)	40 (8.5)	149 (31.8)	195 (41.6)	76 (16.2)	469 (100.0)
3. บทบาทของเภสัชกรใน การให้คำปรึกษา m = 13	ก.	22	70	149	131	43	415
	ข.	-	2	21	25	5	53
	รวม	22 (4.7)	72 (15.4)	170 (36.3)	156 (33.3)	48 (10.3)	468 (100.0)

4. ประโยชน์ของข้อมูลจาก เกสัชกร	ก.	8	24	129	201	53	415
	ข.	-	-	12	34	7	53
	รวม	8 (1.7)	24 (5.1)	141 (30.1)	235 (50.2)	60 (12.8)	468 (100.0)
5. ความไม่สมบูรณ์ของ คำตอบจากเกสัชกร	ก.	31	100	171	96	17	415
	ข.	1	12	31	8	1	53
	รวม	32 (6.8)	112 (23.9)	202 (43.2)	104 (22.2)	18 (3.8)	468 (100.0)
6. ข้อผิดพลาดจากคำตอบ ของเกสัชกร	ก.	58	224	122	11	2	417
	ข.	4	37	12	-	-	53
	รวม	62 (13.2)	261 (55.5)	134 (28.5)	11 (2.3)	2 (0.4)	470 (100.0)

7.ความสามารถในการประเมินคุณภาพเนื้อหา ในวารสารทางยาของ เภสัชกร n = 9	ก.	4	22	215	152	19	412
	ข.	-	3	24	22	4	53
	รวม	4 (0.9)	25 (5.4)	239 (51.4)	174 (37.4)	23 (4.9)	465 (100.0)
8.ความพร้อมของเภสัชกร ในการให้บริการ เภสัชสนเทศ n = 9	ก.	7	41	182	148	42	420
	ข.	-	-	19	30	3	52
	รวม	7 (1.5)	41 (8.7)	201 (42.6)	178 (37.7)	45 (9.5)	472 (100.0)
9.ความสามารถในการจัด ตั้งบริการเภสัชสนเทศ ของฝ่ายเภสัชกรรม n = 5	ก.	6	10	54	192	157	419
	ข.	-	-	6	35	12	53
	รวม	6 (1.3)	10 (2.1)	60 (12.7)	227 (48.1)	169 (35.8)	472 (100.0)

หมายเหตุ กลุ่ม ก. = บุคลากรทางการแพทย์

ข. = ผู้อำนวยการโรงพยาบาล

n = missing = จำนวนผู้ไม่ตอบแบบสอบถามในข้อนี้

และเมื่อศึกษาความพร้อมในแง่การได้รับความสนับสนุนจากผู้กำหนดนโยบายบริหาร
หรือผู้อำนวยการโรงพยาบาล ต่อความคิดเห็นในการสนับสนุนบริการเภสัชสนเทศได้นำมาแสดง
ในตารางที่ 23 ต่อไปนี้

ตารางที่ 23 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนการให้การสนับสนุนบริการเภสัชสนเทศ
ของผู้อำนวยการโรงพยาบาล

การสนับสนุน	$\bar{x}$	SD	การแปลผล
1. สถานที่ตั้ง แหล่งข้อมูลและครุภัณฑ์	3.71	0.80	มาก
2. ฝ่ายเภสัชกรรมจัดตั้งบริการเภสัชสนเทศ	4.22	0.54	มาก
3. เพิ่มบุคลากรทำหน้าที่ให้บริการเภสัชสนเทศ	3.04	0.85	ปานกลาง
4. การอบรมหรือสัมมนาเรื่องงานบริการเภสัชสนเทศ	4.00	0.65	มาก
5. ให้มีตำราภาษาไทย	3.92	0.68	มาก
6. ให้มีตำราภาษาต่างประเทศ	3.89	0.66	มาก
7. ให้มีรายงานการวิจัย	3.80	0.68	มาก
8. ให้มีวารสารทางการแพทย์ภาษาไทย	3.91	0.62	มาก
9. ให้มีวารสารทางการแพทย์ต่างประเทศ	3.78	0.74	มาก
10. ให้มีการใช้ข้อมูลจาก CD-ROM DATABASE	3.83	0.69	มาก
11. ให้มีการเชื่อมโยงระบบข่าวสารข้อมูลทาง คอมพิวเตอร์ระหว่างหน่วยงานทางการแพทย์ใน โรงพยาบาล	3.80	0.79	มาก
12. ให้มีการเชื่อมโยงระบบข่าวสารข้อมูล ทางคอมพิวเตอร์กับศูนย์เภสัชสนเทศอื่น	3.72	0.83	มาก

จากตารางที่ 23 ในเรื่องการสนับสนุนบริการเภสัชสนเทศของ ผู้อำนวยการ
โรงพยาบาล พบว่าผู้อำนวยการโรงพยาบาลส่วนใหญ่ให้การสนับสนุนบริการเภสัชสนเทศในแต่
ละด้านอยู่ในเกณฑ์สนับสนุนมาก ยกเว้นในเรื่องการเพิ่มบุคลากรที่ส่วนใหญ่การสนับสนุนอยู่ใน
เกณฑ์ปานกลาง รายละเอียดการแจกแจงระดับการสนับสนุนบริการเภสัชสนเทศของผู้อำนวยการ
โรงพยาบาลแสดงในตารางที่ 24

ตารางที่ 24 แจกแจงคะแนนการให้การสนับสนุนบริการเภสัชสนเทศของผู้อำนวยการโรงพยาบาล

การสนับสนุน	จำนวนผู้อำนวยการตามระดับการสนับสนุน					รวม
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
1. สถานที่ตั้ง แหล่งข้อมูลและครุภัณฑ์	-	3	17	24	8	52
2. ฝ่ายเภสัชกรรมจัดตั้งบริการเภสัชสนเทศ	-	-	3	36	15	54
3. เพิ่มบุคลากรทำหน้าที่ให้บริการเภสัชสนเทศ	2	10	27	12	2	53
4. การอบรมหรือสัมมนาเรื่องงานบริการเภสัชสนเทศ	-	-	11	31	11	53
5. ให้มีตำราภาษาไทย	-	1	11	32	9	53
6. ให้มีตำราภาษาต่างประเทศ	-	1	12	33	8	54
7. ให้มีรายงานการวิจัย	-	1	16	30	7	54
8. ให้มีวารสารทางการแพทย์ภาษาไทย	-	-	13	33	8	54
9. ให้มีวารสารทางการแพทย์ต่างประเทศ	-	2	16	28	8	54
10. ให้มีการใช้ข้อมูลจาก CD-ROM DATABASE	-	1	15	30	8	54
11. ให้มีการเชื่อมโยงระบบข่าวสารข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ระหว่างหน่วยงานทางการแพทย์ในโรงพยาบาล	-	2	17	25	10	54

ตารางที่ 24 แจกแจงคะแนนการให้การสนับสนุนบริการเภสัชสนเทศของผู้อำนวยการ
โรงพยาบาล (ต่อ)

การสนับสนุน	จำนวนผู้อำนวยการตามระดับการสนับสนุน					รวม
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
12. ให้มีการเชื่อมโยงระบบ ข่าวสารข้อมูลทาง คอมพิวเตอร์กับ ศูนย์เภสัชสนเทศอื่น	1	2	16	27	8	54

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 5 อุปสรรคในการให้บริการเภสัชสนเทศ

พิจารณาถึงอุปสรรคด้านต่างๆ ที่เภสัชกรคิดว่ามีผลทำให้ไม่สามารถจัดให้มีบริการเภสัชสนเทศได้ พบว่าค่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นส่วนใหญ่อยู่นานเกณฑ์ปานกลาง ยกเว้นการมีภาระหน้าที่ประจำมากอยู่แล้วกับการขาดหนังสือตำราและ เอกสารอ้างอิงที่ส่วนใหญ่มองเห็นว่ามีผลเป็นอุปสรรคต่อการให้บริการเภสัชสนเทศในระดับมาก (ตารางที่ 25) และ เมื่อแสดง เปรียบเทียบความคิดเห็นแยกตามประเภทของโรงพยาบาลในตารางที่ 26 พบว่ามีคะแนนส่วนใหญ่และอันดับรองลงมาอยู่ในระดับเดียวกันคล้ายคลึงกันระหว่าง เภสัชกรโรงพยาบาลศูนย์และ โรงพยาบาลทั่วไป

ตารางที่ 25 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนอุปสรรคที่มีผลต่อการให้บริการเภสัชสนเทศของเภสัชกร

ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค	$\bar{x}$	SD	การแปลผล
1. ภาระหน้าที่ประจำที่มีมากอยู่แล้ว	3.82	0.92	มาก
2. ขาดหนังสือตำราและ เอกสารอ้างอิง	3.79	0.98	มาก
3. ไม่มีเวลา	3.37	1.01	ปานกลาง
4. ประสบการณ์การตอบปัญหาด้านการใช้ยาบำบัดผู้ป่วย	3.25	0.85	ปานกลาง
5. ค่าใช้จ่าย เงินทุน	3.12	1.02	ปานกลาง
6. ความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่ที่จะมาร่วมงาน	3.19	0.98	ปานกลาง
7. เภสัชกรที่จะรับผิดชอบ	3.21	1.07	ปานกลาง
8. การสนับสนุนจากผู้บริหาร	3.21	1.05	ปานกลาง
9. การสนับสนุนจากกระทรวงสาธารณสุข/คณะ เภสัชศาสตร์	3.19	1.02	ปานกลาง
10. พื้นที่ บริเวณที่จะจัดให้บริการ	3.20	1.09	ปานกลาง
11. ความสนใจในการใช้บริการของบุคลากรทางการแพทย์	3.19	0.93	ปานกลาง
12. การประชาสัมพันธ์งานบริการ	3.10	0.96	ปานกลาง

จากตารางที่ 25 พบว่าอุปสรรคที่มีผลต่อการให้บริการเภสัชสนเทศของเภสัชกรในเรื่องภาระหน้าที่ประจำที่มีมาก ($\bar{x}=3.82$) และการขาดหนังสือ ตำรา เอกสารอ้างอิง ($\bar{x}=3.79$) เป็นอุปสรรคมาก สำหรับในเรื่องอื่นๆ ถือว่าเป็นอุปสรรคในเกณฑ์ปานกลาง

รายละเอียดแสดงจำนวนเภสัชกรที่ให้ความเห็นในเรื่องอุปสรรคที่มีผลต่อการให้บริการเภสัชสนเทศโดยแยกตามระดับคะแนนและประเภทโรงพยาบาล นำมาแสดงในตารางที่ 26 ซึ่งมีลำดับคะแนนอยู่ในระดับเดียวกัน ไม่แตกต่างกัน ระหว่างเภสัชกรโรงพยาบาลศูนย์ (ก.) และเภสัชกรโรงพยาบาลทั่วไป (ข.)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เภสัชสนเทศแยกตามระดับคะแนนและประเภทของโรงพยาบาล

อุปสรรค	ชนิด รพ.	จำนวนเภสัชกรตามระดับคะแนน					รวม
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
1.ภาระหน้าที่ประจำมีมาก	ก.	1	6	28	35	24	94
	ข.	2	10	64	72	55	203
	รวม	3	16	92	107	79	297
missing = 4		(1.0)	(5.4)	(31.0)	(36.0)	(26.6)	(100.0)
2.หนังสือตำราและเอกสารอ้างอิง	ก.	1	9	32	31	21	94
	ข.	1	20	47	74	61	203
	รวม	2	29	79	105	82	297
missing = 4		(0.7)	(9.8)	(26.6)	(35.4)	(27.6)	(100.0)
3.ไม่มีเวลา	ก.	4	10	43	22	15	94
	ข.	9	26	74	69	25	203
	รวม	13	36	117	91	40	297
missing = 4		(4.4)	(12.1)	(39.4)	(30.6)	(13.5)	(100.0)

ตารางที่ 26 แจกแจงความถี่และร้อยละของคะแนนอุปสรรคที่มีผลต่อการให้บริการ
เภสัชสนเทศแยกตามระดับคะแนนและประเภทของโรงพยาบาล (ต่อ)

อุปสรรค	ชนิด รพ.	จำนวนเภสัชกรตามระดับคะแนน					รวม
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
4. ประสิทธิภาพการตอบปัญหา missing = 4	ก.	-	9	51	23	11	94
	ข.	6	30	100	55	12	203
	รวม	6 (2.0)	39 (13.1)	151 (50.8)	78 (26.3)	23 (7.7)	297 (100.0)
5. ค่าใช้จ่าย เงินทุน missing = 4	ก.	5	19	42	21	7	94
	ข.	14	36	76	59	18	203
	รวม	19 (6.4)	55 (18.5)	118 (39.7)	80 (26.9)	25 (8.4)	297 (100.0)
6. ขาดเจ้าหน้าที่ร่วมงาน missing = 4	ก.	4	21	36	20	13	94
	ข.	6	34	98	45	20	203
	รวม	10 (3.4)	55 (18.5)	134 (45.1)	65 (21.9)	33 (11.1)	297 (100.0)

ตารางที่ 26 แจกแจงความถี่และร้อยละของคะแนนอุปสรรคที่มีผลต่อการให้บริการ
เภสัชสนเทศแยกตามระดับคะแนนและประเภทของโรงพยาบาล(ต่อ)

อุปสรรค	ชนิด รพ.	จำนวนเภสัชกรตามระดับคะแนน					รวม
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
7.ขาดเภสัชกรรับผิดชอบ	ก.	7	23	30	21	13	94
	ข.	13	29	76	64	21	203
	รวม	20	52	106	85	34	297
missing = 4		(6.7)	(17.5)	(35.7)	(28.6)	(11.4)	(100.0)
8.การสนับสนุนจาก ผู้บริหาร	ก.	5	21	27	25	15	93
	ข.	10	32	95	42	24	203
	รวม	15	53	122	67	39	296
missing = 5		(5.1)	(17.9)	(41.2)	(22.6)	(13.2)	(100.0)
9.การสนับสนุนจากหน่วย งานอื่น	ก.	2	20	40	19	13	94
	ข.	11	38	82	50	22	203
	รวม	13	58	122	69	35	297
missing = 4		(4.4)	(19.5)	(41.1)	(23.2)	(11.8)	(100.0)

ตารางที่ 26 แจกแจงความถี่และร้อยละ ของคะแนนอุปสรรคที่มีผลต่อการให้บริการ
เภสัชสนเทศแยกตามระดับคะแนนและประเภทของโรงพยาบาล (ต่อ)

อุปสรรค	ชนิด รพ.	จำนวนเภสัชกรตามระดับคะแนน					รวม
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
10.ขาดพื้นที่ให้บริการ	ก.	5	20	35	27	7	94
	ข.	11	44	67	48	33	203
	รวม	16	64	102	75	40	297
missing = 5		(5.4)	(21.5)	(34.3)	(25.3)	(13.5)	(100.0)
11.ความสนใจใช้บริการ ของบุคลากรอื่นๆ	ก.	2	14	53	18	7	94
	ข.	7	36	88	50	21	202
	รวม	9	50	141	68	28	296
missing = 5		(3.0)	(16.9)	(47.6)	(23.0)	(9.5)	(100.0)

ตารางที่ 26 แจกแจงความถี่และร้อยละของคะแนนอุปสรรคที่มีผลต่อการให้บริการ
เภสัชสนเทศแยกตามระดับคะแนนและประเภทของโรงพยาบาล (ต่อ)

อุปสรรค	ชนิด รพ.	จำนวนเภสัชกรตามระดับคะแนน					รวม
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
12.การประชาสัมพันธ์	ก.	3	17	39	25	9	93
	ข.	9	44	93	40	15	201
	รวม	12	61	132	65	24	294
missing = 7		(4.1)	(20.7)	(44.9)	(22.1)	(8.2)	(100.0)

หมายเหตุ

ก. = เภสัชกรโรงพยาบาลศูนย์

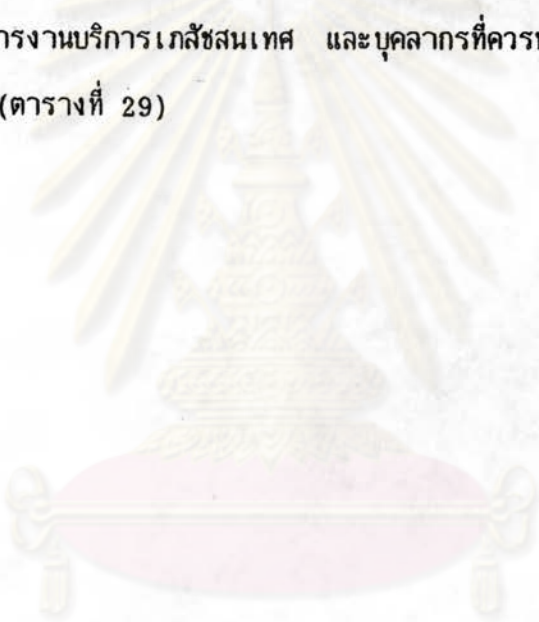
ข. = เภสัชกรโรงพยาบาลทั่วไป

missing = จำนวนผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถามในข้อนี้

จากตารางที่ 26 เปรียบเทียบเภสัชกรโรงพยาบาลศูนย์และโรงพยาบาลทั่วไปใน
ด้านความถี่ที่ระดับคะแนนของอุปสรรคด้านต่างๆ พบว่ามีลักษณะการกระจายความถี่ที่ระดับต่างๆ
คล้ายคลึงกัน ไม่มีความแตกต่างกันด้านความคิดเห็นเรื่องอุปสรรคที่มีผลต่อการให้บริการ
เภสัชสนเทศระหว่าง เภสัชกรโรงพยาบาลศูนย์และโรงพยาบาลทั่วไป

ตอนที่ 6 ลักษณะบริการเภสัชสนเทศที่ต้องการ

ลักษณะและรูปแบบการบริหารงานบริการเภสัชสนเทศมีแตกต่างหลายประเภท เมื่อนามาสอบถามจากตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่มถึงความต้องการดังตารางที่ 27-28 พบว่างานบริการเภสัชสนเทศ ควรจัดตั้งในลักษณะที่เป็นหน่วยงานหนึ่งอยู่ในฝ่ายเภสัชกรรมและมีฝ่ายเภสัชกรรมบริหารงานบริการนี้ อย่างไรก็ตามมีความคิดเห็นของกลุ่มบุคลากรทางการแพทย์แตกต่างออกไปในแง่ที่ว่าแม้งานบริการเภสัชสนเทศจัดตั้งอยู่ในฝ่ายเภสัชกรรม แต่ความเห็นส่วนใหญ่ของบุคลากรทางการแพทย์ต้องการให้มีคณะกรรมการเฉพาะจัดตั้งขึ้นมาโดยมาจากบุคลากรฝ่ายอื่นเพื่อมาดูแลการบริหารงานบริการเภสัชสนเทศ และบุคลากรที่ควรหน้าที่ให้บริการเภสัชสนเทศยังคงเป็นเภสัชกร (ตารางที่ 29)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 27 ความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการลักษณะบริการเภสัชสนเทศ กับประเภทของกลุ่มตัวอย่าง

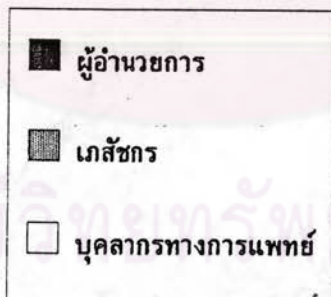
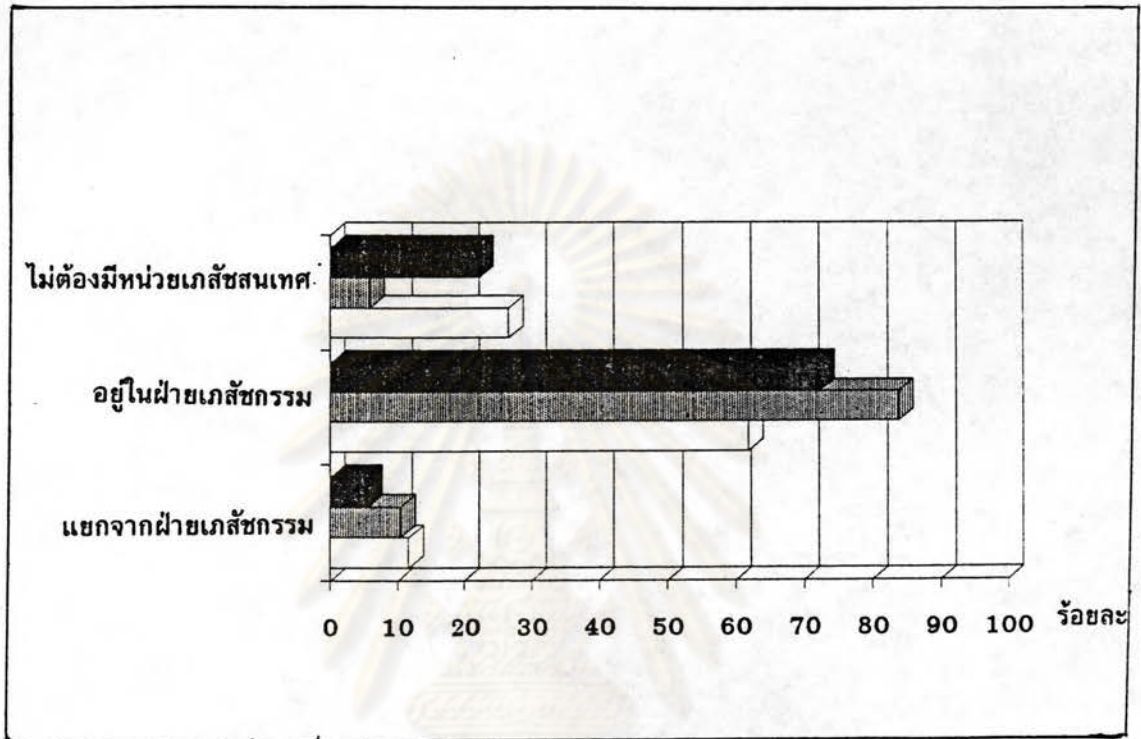
ลักษณะบริการเภสัชสนเทศ	บุคลากรทางการแพทย์	เภสัชกร	ผู้อำนวยการ	χ^2
1. หน่วยเภสัชสนเทศแยกจากฝ่ายเภสัชกรรม	11.6 (48)	10.4 (28)	5.6 (3)	50.33527
2. หน่วยเภสัชสนเทศอยู่ในฝ่ายเภสัชกรรม	61.8 (255)	83.7 (225)	72.2 (39)	
3. ไม่ต้องมีหน่วยเภสัชสนเทศแต่ถือเป็นงานบริการอย่างหนึ่งของฝ่ายเภสัชกรรม	26.6 (110)	5.9 (16)	22.2 (12)	
รวม	100	100	100	

$$\chi^2 - \text{Value} = 50.33527$$

$$\text{D.F.} = 4$$

$$\text{Sig.} = 0.0000$$

$p < 0.05$

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 27 เมื่อนำมาแสดงเปรียบเทียบด้วยภาพโดยแผนภูมิที่ 8 พบว่าตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่มมีความต้องการให้มีหน่วยเภสัชสนเทศอยู่ในฝ่ายเภสัชกรรมเป็นส่วนใหญ่ โดยบุคลากรทางการแพทย์จำนวน 255 รายหรือร้อยละ 61.8, เภสัชกรจำนวน 225 รายหรือร้อยละ 83.7 และผู้อำนวยการโรงพยาบาลจำนวน 39 ราย หรือ ร้อยละ 72.2

สำหรับลักษณะบริการเภสัชสนเทศอีก 2 แบบคือ การให้มีหน่วยเภสัชสนเทศแยกออกจากฝ่ายเภสัชกรรม และการไม่ต้องมีหน่วยเภสัชสนเทศ แต่ถือเป็นงานบริการอย่างหนึ่งของฝ่ายเภสัชกรรมนั้น มีผู้ต้องการเป็นส่วนน้อยกว่า โดยที่เภสัชกร มีความต้องการให้บริการเภสัชสนเทศ เป็นเพียงงานบริการอย่างหนึ่งของฝ่ายเภสัชกรรมร้อยละ 5.9 และต้องการให้มีหน่วยเภสัชสนเทศแยกจากฝ่ายเภสัชกรรม ร้อยละ 10.4 และผู้อำนวยการโรงพยาบาลมีความต้องการให้บริการเภสัชสนเทศเป็นเพียงงานบริการอย่างหนึ่งของฝ่ายเภสัชกรรมร้อยละ 22.2 และต้องการให้มีหน่วยเภสัชสนเทศ แยกจากฝ่ายเภสัชกรรมร้อยละ 5.6

เมื่อทดสอบทางสถิติ พบว่าลักษณะบริการเภสัชสนเทศมีความสัมพันธ์กับประเภทของกลุ่มตัวอย่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 28 ความสัมพันธ์ระหว่าง รูปแบบการบริหารงานบริการเภสัชสนเทศที่ต้องการ
กับประเภทของกลุ่มตัวอย่าง

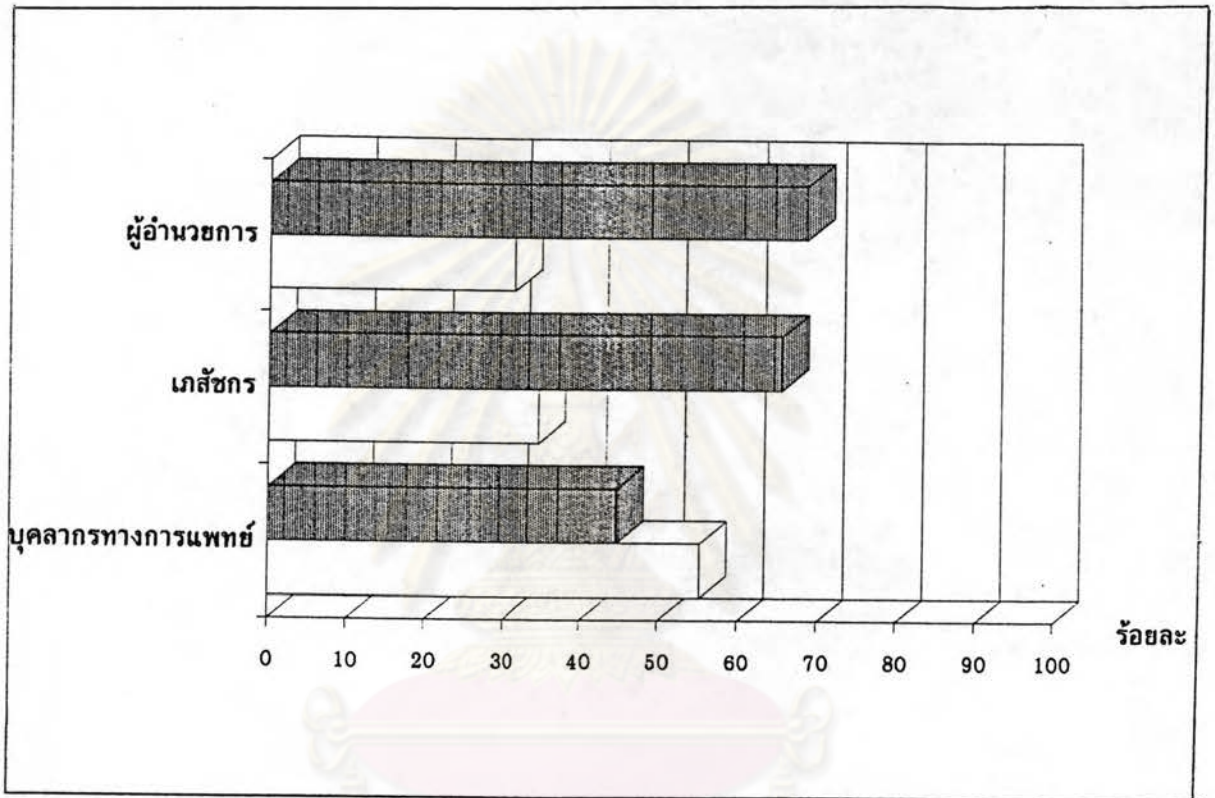
รูปแบบการบริหารงานบริการ เภสัชสนเทศ	บุคลากรทาง การแพทย์	เภสัชกร	ผู้อำนวยการ	χ^2
1. มีคณะกรรมการเฉพาะประกอบด้วย แพทย์ เภสัชกร พยาบาล ทันตแพทย์ และบุคคลอื่น	55.3 (226)	34.6 (98)	31.5 (17)	33.42920
2. ฝ่ายเภสัชกรรมบริหารงาน เภสัชสนเทศ	44.7 (183)	65.4 (185)	68.5 (37)	

χ^2	=	33.42920	$p < 0.05$
D.F.	=	2	
Sig.	=	0.0000	

จากตารางที่ 28 เมื่อนำมาแสดงเปรียบเทียบด้วยภาพจากแผนภูมิที่ 9 พบว่าบุคลากรทางการแพทย์มีความต้องการให้รูปแบบการบริหารงานเภสัชสนเทศเป็นแบบมีคณะกรรมการเฉพาะประกอบด้วย แพทย์ เภสัชกร พยาบาล ทันตแพทย์ และบุคลากรอื่น ร้อยละ 55.3 มากกว่าให้ฝ่ายเภสัชกรรมบริหารงานเภสัชสนเทศ ร้อยละ 44.7

ส่วนเภสัชกรและผู้อำนวยการโรงพยาบาลมีความต้องการให้รูปแบบการบริหารงานเป็นแบบมีคณะกรรมการเฉพาะร้อยละ 34.6 และ 31.5 น้อยกว่าให้ฝ่ายเภสัชกรรมบริหารงานเภสัชสนเทศร้อยละ 65.4 และ 68.5 ตามลำดับ เมื่อทดสอบทางสถิติ พบว่าความต้องการรูปแบบการบริหารงานบริการเภสัชสนเทศมีความสัมพันธ์กับประเภทของกลุ่มตัวอย่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05

แผนภูมิที่ 9 เปรียบเทียบความต้องการรูปแบบการบริหารงานบริการเภสัชสนเทศ

■ ฝ่ายเภสัชกรรมบริหารงานเภสัชสนเทศ
□ มีคณะกรรมการเฉพาะ

ตารางที่ 29 ร้อยละของบุคลากรที่ควรทำหน้าที่ในการให้บริการเภสัชสนเทศ จำแนกตามกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง	บุคลากรที่ควรทำหน้าที่ในการให้บริการเภสัชสนเทศ*				
	แพทย์	เภสัชกร	พยาบาล	ทันตแพทย์	บุคลากรอื่น
ผู้อำนวยการโรงพยาบาล	42.6	98.2	21.8	9.4	5.4
บุคลากรทางการแพทย์	44.8	97.6	24.9	10.9	4.7
เภสัชกร	39.2	93.7	15.6	10.6	11.0

* หมายเหตุ : ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

: ค่าร้อยละ เป็นค่าคำนวณเฉพาะกลุ่มตัวอย่างกับบุคลากรแต่ละประเภทที่ควรทำหน้าที่บริการเภสัชสนเทศ

จากตารางที่ 29 เมื่อนำมาแสดงเปรียบเทียบด้วยภาพจากแผนภูมิที่ 10 พบว่า ในความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ทั้งสามกลุ่มส่วนใหญ่ เห็นว่า เภสัชกรเป็นบุคลากรที่ควรทำหน้าที่ให้บริการเภสัชสนเทศ รองลงมาได้แก่ แพทย์, พยาบาล, ทันตแพทย์ และบุคลากรอื่นตามลำดับ อื่นๆ บุคลากรอื่นๆ ได้แก่ เจ้าหน้าที่เภสัชกรรม, ผู้ช่วยเภสัชกร, เจ้าหน้าที่วิทยาศาสตร์ เป็นต้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนภูมิที่ 10 ร้อยละของบุคคลที่ควรทำหน้าที่ให้บริการเภสัชสนเทศ

